

ἩΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος III'

Συνδρομή ἑτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται ἀπὸ
1 Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἰσχύουσαι. — Γραφεῖον Διευθ. Ἐπιτ. τῆς Λέσχ. Πανεπιστημίου 39.

18 Νοεμβρίου 1884

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΓΑΘΟΕΡΓΙΑ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ

ΑΙ ΜΙΚΡΑΙ ΑΔΕΛΦΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΡΩΝ

(Ἐκ τῶν τοῦ Maxime Du Camp)

Ἀφιερῶται: τῇ θεραπευτηρίῳ « Ὁ Εὐαγγελισμὸς ».

Β'. ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ.

Αἱ Μικραὶ Ἀδελφαὶ τῶν ἀπόρων ἴδρυσαν ἀλληλοδιαδόχως ἐν Παρισίοις πέντε καταστήματα διὰ τοὺς ἐνδεεῖς γέροντας. Τὰ πέντε ταῦτα καταστήματα περιλαμβάνουσι μέσον πληθυσμὸν 1200 ὑποτρόφων ἐπιτηρουμένων καὶ περιθαλπομένων ὑπὸ 100 ἀδελφῶν. Ἐν ἑκάστῳ τῶν καταστημάτων τούτων ὁ ὄργανισμὸς εἶνε ὁ αὐτός· τὸ σωματεῖον διευθύνεται ὑπὸ ἡγουμένης, τὴν ὅποιαν οὐδὲν διακρίνει ἐξωτερικὸν σημεῖον ἀπὸ τῶν ἄλλων μοναχῶν, εἰμὴ μόνον τὸ ὅτι τὴν προσαγορεύουσι μὴ τέρα. Ὡς αἱ ὑποτεταγμένα αὐτῇ ἀδελφαί, φέρει ἐσθῆτα ἐκ μελανοῦ ἐρίου, ἐπενδύτην μέλανα, καλύπτραν λευκὴν καὶ ὑποδήματα στερεά, ὑπομιμνήσκοντα τὸ ἐνδύμα τῶν γυναικῶν τοῦ Σαιν Σερβάν καὶ τὴν τοῦ ἰδρύματος ἀρχὴν. Ὁ κανονισμὸς εἶνε αὐστηρὸς μὲν διὰ τὰς μοναχάς, ἐπιεικὴς δὲ διὰ τοὺς ὑποτρόφους. Πράγματι, αὐτοὶ εἶνε οἱ κύριοι, αἱ δὲ ἀδελφαὶ ὑπηρετοῦσιν αὐτοὺς ὡς πλύντριαι, ὡς μαγειρίσαι, ὡς νοσοκόμοι, ὡς ἔραμιστριαί, ὡς ὑπέρτριαι εἰς πᾶσαν περίστασιν, ἐκτελοῦσαι καὶ τὰς ἀπεχθεστέραις ἐπι-ὑπηρεσίαις. Παρὰ τῶν γερόντων οὐδὲν ἄλλο ἀπαιτοῦσιν εἰμὴ μόνον ν' ἀποθάνωσιν ἐν εἰρήνῃ, οὔτε τὴν πείναν φοβούμενοι οὔτε τὸ ψῆχος. Αἱ δὲ ἀδελφαὶ τοὺς τρέφουσι, τοὺς παρασκευάζουσι κλίνας, τοὺς ἐνδύουσι, ἐπιδέουσι τὰς πληγὰς τῶν, ἀλλάσσουσι τὰ κεκηλιδιωμένα ἐνδύματά τῶν, ἐγγρηγοροῦσι παρὰ τὴν κλίνην τῶν νοσοῦντων, τοὺς παρηγοροῦσι κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου, τοὺς περιτυλίττουσιν εἰς τὰ σάβανα, τοὺς ἐναποθέτουσιν εἰς τὸ νεκρικὸν φέρετρον, προσεύχονται πλησίον τοῦ νεκροῦ καὶ προπέμπουσι αὐτὸν μέχρι τῆς θύρας τοῦ ἀσύλου, ὅταν μεταφέρηται εἰς τὴν τελευταίαν αὐτοῦ κατοικίαν. Εἰς τὰ καταφύγια ταῦτα ἡ πειθαρχία εἶνε οὐ μόνον μαλακὴ, ἀλλὰ καὶ μητρική. Ἡ γυνὴ εἰς μάτην ἐνδύεται τὸ μοναχικὸν σχῆμα καὶ ὁμνυεὶ ὄρκους ἀμετακλήτους, δὲν δύναται ν' ἀποφύγῃ τοὺς μοιραίους τῆς φύσεως νόμους· ἐπλάσθη ὅπως γείνη μήτηρ. Ἡ θέλησις αὐτῆς ἢ αἱ περιστάσεις δύναται νὰ καταστρέψωσι τὸν φυσικὸν τοῦ φύλου τῆς νόμον, ἀλλ' οὐδὲν ἰσχύει κατὰ τοῦ ἐπιβεβλημένου αὐτῇ ἠθικοῦ νόμου. Ἐγεννήθη καὶ μένει μήτηρ. Ὡς μικρὰ κόρη εἶνε μήτηρ τῆς πλαγγόνης τῆς, ὡς πρεσβυτίς ἀτεκνος εἶνε μήτηρ πάντος βρέφους, ὡς ἀδελφὴ τοῦ ἐλέους εἶνε μήτηρ τῶν ἀρρώστων καὶ πάντων τῶν δυστυχῶν, τοσοῦτω μᾶλλον,

καθὼς στερεῖται τῆς ἀληθοῦς μητρότητος. Εἰς τὰ καταστήματα αὐτῶν αἱ Μικραὶ Ἀδελφαὶ τῶν ἀπόρων εἶνε μητέρες τῶν γερόντων, τοὺς ὅποιους περιθάλπουσι, μητέρες τρυφεραί, θωπευτικαί, πρόθυμοι καὶ πάντοτε φαιδραί, ὡς ἀρμόζει ὅπως διασκεδάσωσι παιδία. Εἶδον ἐκεῖ μοναχὰς νεαρὰς καὶ ἀβρὰς περιτοιχιζομένας ὑπὸ υἱῶν, ὧν ὁ νεώτατος ἦτο 75 ἐτῶν. Θέαμα ὄντως συγκινητικόν. Ἀλλὰ τὸ μᾶλλον ἐκπλήσσον εἶνε ἡ φαιδρότης τῶν Μικρῶν Ἀδελφῶν τῶν ἀπόρων. Ὁ γέλως ἤχει ἀπὸ τῶν χειλέων τῶν, ὡς νὰ ἦτο καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν κεκκοιμισμένων. Ἡ ψυχὴ αὐτῶν εἶνε ἀτάραχος, ἡ δὲ συνείδησις τοῦ ἐπιτελεσθέντος καθήκοντος μεταδίδει αὐταῖς ἤρεμον οὕτως εἰπεῖν εὐχαρίστησιν, διαλάμπουσαν ἐν τῇ μορφῇ τῶν. Ἀλλως, οὐδὲν τὸ ταράσσον αὐτάς. Ὁ τοῦ κόσμου θόρυβος παύει εἰς τὸ κατώφλιον τῆς κατοικίας τῶν, αἱ ἀσχολίαι τῶν δὲ εἶνε τοσαῦται, κατὰ τάξιν διαδεχόμεναι ἀλλήλας, ὥστε δὲν ἔχουσι καιρὸν νὰ σκεφθῶσι περὶ τῶν ἐπιγείων. Τὰ ἐν τῷ κόσμῳ συμβαίνοντα, οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων ἀγῶνες, τῶν γεγονότων τὸ ἀσυνάρτητον, ἡ πτώσις τῶν μεγάλων ἀνδρῶν καὶ τῶν μικρῶν ἢ ἀνύψωσις, οὐδὲν εὐδιαφέρουσι αὐτάς, οὐδ' εὐκαιροῦσι νὰ στρέψωσι τὸν νοῦν πρὸς τὰ τοιαῦτα, ἐνόσω καθήκον ἔχουσι νὰ θεραπεύωσι τὰς ἀνάγκαις τῆς γυμνῆς, τῆς πεινώσεως, τῆς ἀναπήρου οἰκογενείας, ἧτις ἀδιαλείπτως τὰς ἰκετεύει. Τοῦτο εἶνε τὸ καθ' ἑκάστην ἀνανεούμενον πρόβλημα, τὸ ὅποιον δέον καθ' ἑκάστην νὰ λύηται. Ὅταν δὲ λυθῇ, εὐχαριστοῦσι τὸν Θεὸν καὶ ἡσυχάζουσι. Οἱ γέροντες ἔφαγον, ἔχουσι πῦρ ἐν τῇ καμίνῳ, καλαὶ δὲ κλίνας ἀναμένουσι αὐτούς. Ἡ θεὰ Πρόνοια ἐφροντίσεν περὶ αὐτῶν. Ποίαν ἄλλην ἔχουσι μέριμναν; Οὐδεμίαν.

Ὅπως ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς ἀνάγκαις τοσοῦτων ὑποτρόφων, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀνικάνων, ἐν μόνον μέσον ὑπάρχει, ὁ ἔραμισμὸς. Τὰ καταστήματα ταῦτα οὔτε προσόδους ἔχουσι οὔτε ἐπιδόματα. Λέγουσι: « τὸν ἐπιούσιον ἡμῶν ἄρτον δὸς ἡμῖν σήμερον » καὶ οὐδὲν πλέον. Ἐκάστη ἡμέρα ἔχει τὴν ἑαυτῆς φροντίδα. Τὴν προτεραιάν ἀγνοοῦσι πῶς θὰ φάγωσι τὴν ἐπιούσαν, ἀλλὰ γινώσκουσι ὅτι θὰ φάγωσι καὶ τρώγουσι. Μετ' εὐγνωμοσύνης δέχονται τὴν ἐλεημοσύνην εἴτε εἰς νόμισμα εἴτε εἰς εἶδος.

Νομίζω ὅτι αἱ διατάξεις ἀπαγορεύουσι εἰς τὰς ἡγουμένας νὰ ἔχωσιν ἐν τῷ ταμίῳ πλέον ὀρισμένου τινὸς χρηματικοῦ ποσοῦ. Πᾶν ὅτι, κατὰ τὸν ἔρανον ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τοῦτο στέλλεται εἰς τὸ κεντρικὸν κατάστημα, ὅπως χρησιμοῦσθαι ἐπ' ἀγαθῶ ἐν γένει τοῦ ἰδρύματος.

Ἄνα πᾶσαν ἡμέραν ἐξέρχονται πρὸς ἔραμισμὸν ζῶν ἀδελφαὶ ἕξ ἑκάστου τῶν πέντε παρισινῶν κατα-

στημάτων, και βαδίζουν βήματι ταχέει επί των πεζοδρομίων, κρατούσαι τον κατάλογον εκείνων, ους δρέψουσι να επισκεφθώσιν. Το δρομολόγιόν των ώρισθη εκ των προτέρων, ουδ' επιτρέπεται αὐταῖς ἢ πρωτοβουλία εἰς τὸ ἐπίπικον, τῷ ὄντι, τοῦτο ἔργον. Δὲν εἶνε τίποτε τὸ περιπατεῖν ἐπὶ πέντε καὶ ἕξ κατὰ συνέχειαν ὥρας ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἀλλ' αἱ οἰκίαι ἐν Παρισίοις εἶνε ὑψηλαί, ἢ δ' εὐσπλαγγνία δὲν κατοικεῖ πάντοτε εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα. Ἡ ἐρανίστρια ἐπανερχεται ἐνίοτε οἴκαδε ἀρού ἀναβῆ καὶ καταβῆ 150 πατώματα τὴν αὐτὴν ἡμέραν. Μία ἐξ αὐτῶν μοι ἔλεγε μειδιῶσα « Δὲν θὰ ἦτο τίποτε ἐὰν ἤδυνάμην ν' ἀλλάξω γόνυα ». Τὰς δέγονται ἐν γένει καλῶς. Τὸ εὐεργετικὸν ἴδρυμά των εἶνε γνωστὸν, εὐχαρίστως δὲ ταῖς παρέχονται βοηθήματα. Σπανίως ἐξέρχονται χωρὶς νὰ λάβωσι νόμισμα ἀργυροῦν ἢ χρυσοῦν. Κατὰ τοὺς χρόνους τούτους τῆς γενικῆς ἀσθεσίας πρὸς πᾶν τὸ ἀξιόσεβαστον αἱ Μικραὶ Ἀδελφαὶ ἤκουσαν βεβαίως πολλάκις λοιδορίαν τινά. Ἐνίοτε μέθυός τις βλέπων αὐτὰς πορευομένας γοργῶ τῷ βήματι καγχάζων τὰς ὕβρισεν, ἀλλ' ἀναγνωρίσας αὐτὰς ἀνεφώνησεν: « Αἱ Μικραὶ Ἀδελφαὶ τῶν Ἀπόρων! » καὶ ἀποκαλύψας τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἤρπυξεν ἐν τῷ θυλακίῳ του καὶ εἶπεν « Ἴδου δύο πεντόλεπτα διὰ τοὺς γέροντάς σας ». Ἡ δὲ ἐλεημοσύνη αὐτῆ δὲν εἶνε ἴσως ἢ ἦτο ἐυπρόσδεκτος. Πόσα συνάγουσιν εἰς τοὺς κατ' οἶκον ἐρανομοῦς; Ἀγνοῶ. Δύναμαι ὁμως νὰ εἶπω ὅτι ἄνευ τῶν εἰς χρήματα διδομένων ἐλεῶν θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ θεραπευθῶσιν αἱ ἀνάγκαι τοῦ ἴδρυματος, καθότι τὰ εἰς εἶδος διδόμενα δὲν ἐπαρκοῦσιν ὅπως παρᾶσχωσιν εἰς τοὺς ὑποτρόφους ἐνδύματα, κλίνην καὶ τροφὴν.

Καὶ ὁμως οὐδενὸς φείδονται κόπου ἀπανταχοῦ ζητοῦσαι δῶρα εἰς εἶδος, ἀλλὰ τὰ δῶρα ταῦτα εἶνε τοσοῦτον ἀκανόνιστα, ὥστε ἀγνοοῦσιν ἐὰν θὰ προκλύψῃ ἐξ αὐτῶν ἀρθονία ἢ ἔνδεια. Τὰ λειψάνα τῶν μεγάλων ἐστιατορίων καὶ ξενοδοχείων, τὰ ὅποια συλλέγουσι τὴν πρῶταν, εἶνε ἀνάλογα πρὸς τὴν κατὰ τὴν προτεραιαν γενομένην κατανάλωσιν. Ἄρκει νὰ γείνωσι συμπόσια τινὰ καὶ γάμοι, ὅπως εὐωχῆσῃ καὶ οἱ γέροντες. Ἐν καιρῷ πολιτικῆς ἢ οἰκονομικῆς κρίσεως, ὅτε τὰ πολυτελῆ δαίτηνα εἶνε σπάνια εἰς τὰ καφενεῖα τοῦ συρμοῦ, καὶ οἱ ἀλλοδαποὶ εὐαριθμοὶ προσέρχονται εἰς τὰς τραπέζας τῶν ξενοδοχείων, ὀλίγα λαμβάνουσι καὶ αἱ Μικραὶ Ἀδελφαί, τότε δὲ παρίσταται ἡ ἀνάγκη τῶν χρημάτων. Δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ὅτι τὰ εἰς εἶδος διδόμενα συντελοῦσι κατὰ τὸ ἡμισυ εἰς τὴν διατροφήν των περιβαλλομένων γέροντων, τοῦτο δὲ κατὰ μέσον ὄρον, καθόσον πάντες οἱ μῆνες δὲν εἶνε ἐπίσης προσοδοφόροι. Ὁ χειμὼν καὶ τὸ ἔαρ εἶνε καρποφόροι, διότι κατὰ τὰς ὥρας ταύτας τοῦ ἔτους γίνονται χοροὶ, μεγάλα γεύματα, συναναστροφαί, ἐξ ὧν ὠφελοῦνται οἱ ἄποροι. Κατὰ τὸ θέρος, τὸν Αὐγούστον καὶ τὸν Σεπτέμβριον, ὅτε οἱ εὐποροῦντες μεταδίνουσιν εἰς τὴν ἐξοχὴν, εἰς τὴν θήραν, εἰς τὰ θαλάσσια λουτρά ἢ εἰς περιήγησιν τινὰ, πᾶσαι αἱ πηγαὶ συγχρόνως ξηραίνονται, ἐπειδὴ δὲ τὸ ἀποταμιεῦν εἶνε ἀπηγορευμένον, ὡς καὶ τὸ ἔχειν προσόδους, βλέπουσιν ἐνίοτε ἡμέρας χαλεπὰς, καθ' ἃς τὸ κρέας εἶνε σπάνιον καὶ τὰ λάχανα ἀρθονώτερα τοῦ θέοντος διὰ γερωντικὸς στομάχους. Ἀναμένουσι δὲ ἀνυπομόνως τὸν Ὀκτώβριον καὶ τὸν Νοέμβριον, ὅτε

ἀνοίγουσι τὰ σχολεῖα, τὰ δικαστήρια, τὰ νομοθετικὰ σώματα, συνεπαγόμενα τὴν ἄπλετον δαπάνην, ἄνευ τῆς ὁποίας ἢ τράπεζα τῶν Μικρῶν Ἀδελφῶν τῶν ἀπόρων καταδικάζεται εἰς ἄκραν λιτότητα.

Καὶ πρῶτον μεριμνῶσι περὶ τοῦ ἄρτου, τῆς κυρίας τροφῆς ἐν Γαλλίᾳ. Πάντα σχεδὸν τὰ καταστήματα τῶν Μικρῶν Ἀδελφῶν ἀναγκάζονται ν' ἀγοράζωσι μέρος αὐτοῦ, ἀλλὰ λαμβάνουσι τὰ ὑπολειπόμενα τεμάχια διαφόρων ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων.

Ὅπως καθ' ἑκάστην δύο ἐρανίστρια ἐξ ἑκάστου καταστήματος περιέρχονται τοὺς Παρισίους, ὡσαύτως καθ' ἑκάστην πρῶταν μία ἄμαξα συλλέγει τὰ εἰς εἶδος δωροῦμενα. Οὕτω λοιπὸν αἱ Μικραὶ Ἀδελφαὶ ἀποστέλλουσι δέκα ἐρανίστριας καὶ πέντε ἄμαξας.

Ἦθελε δὲ εἶνε ἡ δαπάνη μεγάλη, διότι πέντε ἄμαξαι ἀπαιτοῦσι πέντε ἵππους χρίζοντας τροφῆς καὶ ἵπποσκυφῆς. Ἀλλὰ χάρις εἰς τὴν γενναιοδωρίαν τοῦ κ. Μαυρικίου Βίξιο, διευθυντοῦ τῆς εταιρίας τῶν μικρῶν ἄμαξῶν, ἡ δαπάνη αὐτῆ δὲν ἐπιβαρύνει τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἀπόρων εἰς ἕκαστον τῶν ἐν Παρισίοις καταστημάτων παρέχει ἵππον τρεφόμενον παρ' αὐτοῦ καὶ ἐπισεσασμένον. Πρὸς δὲ, ἄπαξ τοῦ ἔτους, βάφει τὰς ἄμαξας ἰδίᾳ δαπάνῃ. Ἡ πρᾶξις εἶνε καλὴ καὶ ἀξία λόγου. Ἡ ἄμαξα εἶνε δισκευασμένη ἀναλόγως τοῦ προορισμοῦ αὐτῆς, ἔχουσα μεγάλα σιδηρὰ δοχεῖα καὶ σάκκους, ἴσταται δὲ εἰς διαφόρους σταθμοὺς, καὶ ἐν πρώτοις εἰς τὰ λαχανοπωλεῖα καὶ τὰς δημοσίας ἀγοράς, ὅπου αἱ Μικραὶ Ἀδελφαὶ ἐμπνέουσι σεβασμὸν, φιλοφρόνως χαιρετίζόμεναι, καὶ εὐλαβοῦς τυχοῦσαι δεξιώσεως καὶ ἐπὶ αὐτῆς τῆς Κοινοῦ τῆτος. Ἐκεῖ συγκομιζοῦσι λάχανα, μεγάλα κράμβες, γεωμήλα, δαύκους, ἐνίοτε τεμάχιον βουτύρου, ὅπερ ὁμως εἶνε σπάνιον. Ἡ ἐν τῷ ἐμπορίῳ ἐπιτυχία προδιαθέτει τὴν ψυχὴν εἰς τὰ καλὰ αἰσθήματα ὁ ἐμπορος, ὅστις ἀπῆλασεν ἐξ ἐπιχειρήσεώς τινος σπουδαῖον κέρδος, ῥίπτει ἐν τῇ ἀμάξῃ τῶν Μικρῶν Ἀδελφῶν σάκκον ὀρίζης ἢ φασηλίων. Αἱ ἀγοραὶ διδοῦσι σπανίως κρέας ἢ ἰχθύς, τὰ ὅποια, ὡς δαπανηρά, δὲν φυλάττουσιν οἱ πωλοῦντες πρὸς ἰδίαν χρῆσιν. Ἀπεναντίας, αἱ κοινὰ τῶν ὀπωρῶν, τὰ μῆλα καὶ τὰ ἄπια, προσέρχονται δαφιλῶς.

Ἐὰν εἶχον αὐτὸν μόνον τὸν πόρον, ἤθελον βεβαίως ἀποθάνει τῆς πείνης. Αἱ πωλήτρια δὲν εἶνε πλούσιαι, τὸ δὲ ἐπάγγελμά των εἶνε λίαν ἐπίπικον, καὶ τὰ δῶρα αὐτῶν ἀνεπαρκῆ μὲν ὡς πρὸς τὰς προκειμένας ἀνάγκας, εἶνε γενναῖα ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν τῶν δωρητῶν. Τὸ πλεῖστον τῆς συγκομιδῆς προέρχεται ἐκ τῶν μεγάλων ἐστιατορίων, τὰ ὅποια φυλάττουσι τὰ λειψάνα τῶν τραπέζων των διὰ τὴν τράπεζαν τῶν ἀπόρων. Τῶν λειψάνων τούτων γίνεται διαλογὴ ὅσον οἶόν τε κατ' εἶδος καὶ οὕτω τιθέμενα ἐπὶ τοῦ πυρὸς καθίστανται πάλιν νόστιμα. Εἶδον ἐξεργόμενα ἐκ τῶν σιδηρῶν δοχείων ἐκλεκτὰ τεμάχια βοείου κρέατος, ὀρνίθας καὶ μῆρια ἐλάφων σχεδὸν ἀνέπαφα. Τὰ τοιαῦτα μαγειρικὰ εὐτυχήματα δὲν ἀνανεοῦνται, ὡς εἰκόσ, καθ' ἑκάστην, τὰ ἐκλεκτὰ ταῦτα τεμάχια φυλάττονται διὰ τοὺς ἐν τῷ θεραπευτηρίῳ νοσηλευομένους, οὓς εὐφραίνουσι συνάμα καὶ ἐνδυναμοῦσι. Τὸ ἐπιζητούμενον μάλιστα ἐν τοῖς ἐστιατορίοις εἶνε ἡ ὑποστάμη τοῦ καρῆ, ἢν μετ' ἐπιμονῆς συλλέγουσι καὶ ἐπιμελῶς ἐπιτηροῦσι, μετὰ μεγίστης δὲ ἀνησυχίας ἀνακένουσιν οἱ ὑπότροφοι καὶ αὐταὶ ἴσως αἱ Μικραὶ Ἀδελφαί.

Ἄγνοῶ τίς συνέλαβε τὴν εὐφυῆ ταύτην ἰδέαν τοῦ συλλέγειν τὴν ὑποστάμη τοῦ καρῆ, τὴν συνήθως ῥιπτομένην, καὶ τοῦ κατασκευάζειν ἐξ αὐτῆς μέλανα ζωμὸν ἔχοντα ὄσιν καρῆ. Ὁ καρῆς μετὰ τοῦ γάλακτος εἶνε τῆς πρώτης ἀνάγκης διὰ τὸν παρισίνον πρεσβύτην. Εἶχον ἤδη παρατηρήσει τὸ γεγονός τοῦτο ὅτε ἐμελέτων τὴν Σαλπεντιέρ καὶ τὰ ἄλλα δημόσια ἄστυλα τῶν γερόντων. Οὐδεμιὰς φείδονται θυσίας, ὅπως ἀπολαύσωσι καθ' ἑκάστην πρῶταν τὸν κύαθον ἐκεῖνον τοῦ καρῆ καὶ τοῦ γάλακτος, οὗ ἡ ἕξις κατέστη τυραννική. Αἱ Μικραὶ Ἀδελφαί, κατανοήσασαι τοῦτο, ζητοῦσι πανταχοῦ τὴν ἐξηγητημένην τοῦ καρῆ ὑποστάμη, ἐξ ἧς κατασκευάζουσι ποτὸν ἔχον θεωρίαν μᾶλλον ἢ πραγματικότητα, ἀλλ' ὁμως προσφιλεῖς εἰς τοὺς πτωχοὺς πρεσβύτας. Ἐθεώρουσαν γρατῆν τινὰ ἐρρυτιδωμένην, ἣτις ἐπινε βραδέως ἀπογευομένη ἕκαστον ῥόφημα. « Τί λέγεις, εἶνε καλὸς ὁ καρῆς σου; », τῆ εἶπον. Ἐστρεψε πρὸς ἐμὲ τοὺς πονηροὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καὶ ἀνυψοῦσα τοὺς ὄμους μὲ ὕψος ἀνοχῆς, ἀπήνησε: « Νὰ σὰς εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, εἶνε ὀλίγον ξεπλυμένος, ἀλλ' αὐτὸς μὲ διατηρεῖ ».

Ὅταν ἡ πρὸς ἐρανομοῦν ἐκπεμπομένη ἄμαξα ἐπιστρέφῃ οἴκαδε, τὰ ἐδώματα μεταφέρονται εἰς τὸ μαγειρεῖον, ἐπιθεωροῦνται, διαλέγονται ἐπιμελῶς καὶ χρησιμοποιοῦνται μέχρι τοῦ ἐλαχίστου τεμαχίου. Δέον νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὸ πρῶτον πρόγευμα, τὸ γεῦμα τῆς μεσημβρίας καὶ τὸ δεῖπνον παρατιθέμενον εἰς τὰς 5 μ.μ., οὐδεὶς δὲ πρέπει νὰ ἐγειρήται τῆς τραπέζης πεινῶν. Ὡς κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας, ἐν Σαῖν Σερβάν, αἱ Μικραὶ Ἀδελφαὶ τρώγουσιν ἀρού φάγισιν οἱ γέροντες, οὓς ὑπηρετοῦσιν. Ὁ συλλεγόμενος ἄρτος εἰς τὰ ἐστιατόρια καὶ τὰ σχολεῖα εἶνε ῥυπαρὸς, ζηρὸς καὶ σκληρὸς δι' ὀξυδοηχοηταστῶν οὐλά. Ἀλλὰ καθαρίζεται ἀραιρομένου παντοῦ κικηλιδωμένου μέρους καὶ τίθεται εἰς τὸν κλίβανον, ὅπου γίνεται μαλακώτερος καὶ μᾶλλον εὐπρόσδεκτος. Ὅσα τεμάχια εἶνε καθ' ὑπερβολὴν σκληρά, συντρίβονται καὶ χρησιμοποιοῦνται εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς σούπας. Ἐδοκίμασα τὰ φαγητὰ ἐπὶ τῆς κοινῆς τραπέζης καὶ εἶπον κατ' ἐμαυτὸν, ὅτι κατὰ τὰς περιηγήσεις μου θὰ ἐλογιζόμην εὐτυχῆς, ἐὰν εὑρίσκον πάντοτε τοιαῦτα. Ἀπαξ τοῦ ἔτους, κατὰ τὴν 19 Μαρτίου, ἐορτὴν τοῦ Ἁγίου Ἰωσήφ, τὰ καταστήματα τῶν Μικρῶν Ἀδελφῶν ἐορτάζουσι τότε δὲ ὁ ἐπίσκοπος τῶν Παρισίων μετὰ τῶν βικαρίων του φερόντων, ὡς αὐτὸς, λευκὸν περίζωμα, ὑπηρετεῖ ὁ ἴδιος τοὺς πρεσβύτας καὶ τὰς πρεσβυτίδας παρὰ τὴν τράπεζαν καθημένους, εὐχαριστοῦντας δὲ καὶ χανανοῦντας διὰ τοῦ παραδείγματος τούτου, ὅτι ἡ χριστιανικὴ ἀδελφότης δὲν εἶνε λέξις κενή.

Τὰ λειψάνα τῶν παρισίνων τραπέζων τρέφουσι τοὺς ὑποτρόφους τῶν Μικρῶν Ἀδελφῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑποτρόφων ἢ τράπεζα ἔχει λειψάνα, τὰ ὅποια δὲν πρέπει ν' ἀπολεσθῶσι. Τὰ διὰ τοὺς ἀνθρώπους ἀκατάλληλα, εἶνε καλὰ διὰ τὰ ζῶα ἕκαστον λοιπὸν κατάστημα ἔχει κτηνοτροφεῖον, ὅπερ εὐχαρίστως δεικνύουσι καὶ τρέφουσι ἐκ τῶν λειψάνων τῆς τραπέζης καὶ τῶν μαγειρείων. Εἰς ἐν τῶν καταστημάτων εἶδον σύνταγμα ὀρνίθων ζώντων ἐν ὁμοσίᾳ μετὰ στρατοῦ νησίων εἰς ἕτερον ἐθαύμασα πέντε χοίρους παχῆς καὶ στιλπνοῦς, ἐτοίμους διὰ τὴν μάχαιραν τοῦ κρεοπώλου. Ἀλλοχοῦ ὑπάρχει πληθὺς κονίκλων, ὁσάκις δὲ ὑπὲρ τὸ δέον πληθύνονται, δεκατίζονται καὶ καρυκεύονται

πρὸς μεγίστην χαρὰν τῶν γαστριμάργων. Μία ἡγουμένη μοι ἔλεγε μετὰ τινος ὑπερηφανείας: « Μίαν φορὰν ὄλοι ἔφαγον πάμπαν! ». Αἱ τοιαῦται ἡμέραι σημειοῦνται ἐν τῷ βίῳ τῶν ὑποτρόφων καὶ διατηροῦνται ἐν μνήμῃ πολλάκις ἀναπολούμενα.

Τὰ διδόμενα εἶδη δὲν εἶνε μόνον ἐδώματα οὐδὲν ἐν τῷ ἴδρυματι τῶν Μικρῶν Ἀδελφῶν, τὸ μὴ προεργόμενον ἐκ τῆς ἐλεημοσύνης, αὐταὶ λέγουσιν « ἐκ τῆς θείας Προνοίας ». Δέγονται δὲ πάντα εἶδον κομιζόμενα τεμάχια κλωθῶν ἐκ λευκοῦ ξυλοῦ. « Τί θὰ τὰ κάμετε αὐτά; — Εἶνε λίαν χρήσιμα, Κύριε δι' αὐτῶν ἀνάπτομεν τὸ πῦρ. » Εἰς τὸ ὑπερφῶν ἐνδὸς τῶν καταστημάτων εἶδον μίαν ἀδελφὴν καὶ δύο πρεσβυτίδας ἐπιθεωροῦσας συντρίμματα κηρίων ὄχι τεμάχια ἔχοντα εἰσέτι ὀλίγην θρυαλλίδα καὶ ὀλίγον κηρίον, ἀλλὰ σταγόνας πεσοῦσας ἐπὶ τῆς ὑάλου ἢ ἐπὶ τοῦ κηρίου πεπηγνίας, κόνιν στεαρίνης, ἣτις τινάσσεται ἀπὸ τοῦ τάπητος καὶ μετὰ τῶν ἀκαθαρσιῶν σαθρύνεται. Αἱ Μικραὶ Ἀδελφαὶ δὲν τὴν περιφρονοῦσι, τὴν φυλάττουσι καὶ κατασκευάζουσι ἐξ αὐτῆς κηρία, τὰ ὅποια καίουσιν, ὡς νὰ μὴ εἶχον ἤδη καύσει. Ἐν τῷ αὐτῷ καταστήματι ἐξεκλώθητο ἐπιμελῶς τεμάχια σειραδίων κοσμοῦντων ἄλλοτε ἀνάκλινητρα, τὸ δὲ ἐξαργυροῦνον ἔριον ἐπλέκετο « Κάμνει πολὺ καλὰς κνημίδας διὰ τὸν χειμῶνα » μοι ἔλεγε μία τῶν ἀδελφῶν. Αὐτὸ εἶνε τὸ μυστήριον, τὸ θαῦμα τῆς ὑπάρξεως τῶν Μικρῶν Ἀδελφῶν τῶν ἀπόρων. Ὁφελοῦνται πάντοτε πράγματος καὶ ἀναπτύσσουσι πρὸς χρησιμοποίησιν καὶ τῶν μᾶλλον, κατὰ τὸ φαινόμενον, ἀχρηστων ἔκτακτον ἀγγίχιον. Εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐπισκεφθῇ τις τὰ ὑπνωτήριά των καὶ νὰ μὴ κατανοήσῃ εἰς ποῖον καθῶν ἐπιδησιότητος ἔφρασαν. Ἐκάστη κλίνη καλύπτεται ὑπὸ σκεπάσματος κρύπτοντος τὰς σινδῶνας καὶ τὸ προσκεφάλαιον. Οὐδέποτε τοῦ Ἀρλενίου ἢ ἀκόλατος φαντασία ἀνευροπόλησε τοιαύτην ἀναρμύστων χρωμάτων ποικιλίαν. Τὰ σκεπάσματα ταῦτα ἀποτελοῦνται ἐκ δειγμάτων συνερροαμένων καὶ οὕτω πως διατεθειμένων, ὥστε νὰ σχηματίζωσι ζωγραφήματα ὅσον οἶόν τε ἦτο ἀλλόκοτα, βλέπει δὲ τις ὅτι συντεθήσαν μετὰ τινος καλαισθησίας. Ἐκ τοῦ ὑφάσματος μαντεύεται ἡ προέλευσις αὐτῶν. Τὰ μεταξίνα συνελέγησαν παρὰ τινι ῥαπτρίᾳ τοῦ συρμοῦ, ἀλλὰ προέρχονται ἐξ ἐπιπλοποιείου. Ἀλλοχοῦ βλέπω δειγμάτα ῥάπτου φέροντα εἰσέτι τὰς ἐπιγραφάς, ἐφ' ὧν σημειοῦται ἡ τιμὴ ἠρώτησα διατί, μοι ἀπεκρίθησαν μετὰ μειδιάματος « Προφυλάττουσι τὸ ὕφασμα ». Τὰ τεμάχια ταῦτα δὲν χρησιμεύουσι μόνον πρὸς κατασκευὴν κλινοσκεπάσμων. Ἐκλέγουσιν ἐκ τῶν ἐριούχων τὰ ἔχοντα ἀνάλογον περίπου χρωματισμὸν καὶ κατασκευάζουσι ἐξ αὐτῶν ὑπενδύτας, τοὺς ὁποίους οἱ ὑπότροφοι φέρουσι κατ' οἶκον, καὶ δὲν εἶνε μὲν κομψοί, ἀλλ' εἶνε θερμοὶ καὶ κατάλληλοι διὰ γερωντικὸς ὄμους. Τὰ κλινοσκεπάσματα ταῦτα, τὰ προσκεφάλαια, τὰ παραπετάσματα, τὰ ἐνδύματα κατασκευάζονται παρ' αὐτῶν τῶν ὑποτρόφων. Μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχουσι ἀρχαῖοι ῥάπτρια καὶ ῥάπτρια, οἳς διανέμεται ἢ ἐργασία, φιλοτιμοῦνται δὲ ν' ἀποδείξωσιν ὅτι δύνανται εἰσέτι νὰ ἐργασθῶσι καὶ δι' ὄλης τῆς ἡμέρας ῥάπτουσι πρὸς μέγα τῆς κοινότητος ὄφελος. Τὰ παλαιὰ ὑποδήματα ἐπισκευάζονται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ὑποδηματοποιῶν, τὰ καθίσματα καὶ αἱ τράπεζαι ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ξυλοργῶν. Πάντες οἱ ἐξασχῆσαντες ἐπάγ-

γελάει και δυνάμενοι να εξασκήσωσιν ἔτι αὐτό, χρησιμοποιοῦνται, οὕτω δὲ ἀσχολούμενοι διασκεδάζουσιν ἅμα δὲ καὶ συμμετέχουσι τοῦ εὐεργετικοῦ ἔργου τοῦ ἰδρύματος. Καὶ εἰς τὸ μαγειρεῖον δὲ ὡσαύτως καὶ εἰς τὸ πλυντήριον οἱ ὑπότροφοι βοηθοῦσι κατὰ δύναμιν τὰς Μικρὰς Ἀδελφάς. Εἰς τινὰ καταστήματα ὁμάς κηπουρῶν ἐργάζονται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἀρχικηπουροῦ. Ὁ τε διευθύνων καὶ οἱ ἐργάται ἔχουσι πάντες ἡλικίαν 70—80 ἐτῶν ἀνήκουσι δὲ εἰς τὸ κατάστημα καὶ ἀνευρίσκουσιν ἐπὶ τῆς τραπέζης τὰ λάχανα, τὰ ὅποια ἐκαλλιέργησαν. Παρ' ἅπασιν τοῖς ὑποτρόφοις ὑπάρχει τις ἄμιλλα εἰς τὸ ν' ἀποδείξωσι προθυμίαν καὶ δραστηριότητα. Δὲν τοὺς πιέζουσιν, οὔτε ἀπαιτοῦσιν αὐτῶν, ἀλλὰ προθυμοιοῦνται οἱ ἴδιοι νὰ προσφέρωσι τὰς ὑπηρεσίας τῶν, ἵνα ἀνακουφίσωσι τὸ ἄγχος τοῦ χρόνου.

Ἔπεται τὸ τέλος.

(Μετὰφρασις ΕΛΙΖΗΣ Σ. ΣΟΥΤΕΟΥ).

Η ΑΠΟΛΕΣΘΕΙΣΑ

[Μυθιστορία τῆς Κυρίας Henry Greville.

Μετὰφρασις Π. Ι. Φέρπου].

Συνέχεια ἴδε προηγούμε. φύλλον.

ΚΖ'

Περὶ ὥραν 11 π. μ. ἄμαξα σταθεῖσα πρὸ τῆς κιγκλιδωτῆς θύρας τοῦ κηπαρίου, ἀπεβίβασε γυναῖκα ὑψηλὴν καὶ ἰσχνήν, κρατοῦσαν μικρὸν σάκκον παλαιὸν ἐκ μαύρου μαροκινείου δέρματος τετριμένον καὶ ὑπερυθρον κατὰ τὰς γωνίας, σάκκον, ὅστις « πολλῶν ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα » καὶ πολλῶν πραγμάτων ἐγένετο μάρτυς αὐτόπτης, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐλυτρώθη τῶν χειρῶν τοῦ κατασκευάσαντος αὐτόν.

Κρούσασα τὸ κωδώνιον τῆς θύρας, ἀνέμεινεν ἐσταυρωμένης ἔχουσα τὰς χεῖρας, ἐν ᾧ ὁ ἄμαξαλάτης δυσηρεστημένος διὰ τὸ ἀγώγιον, ἀπῆρχετο βιαίως, καλπάζοντας τοῦ ἀτυχοῦς ἵππου του, ὄν, οὐδὲ ὅπως ὑπεύθυνον ὄντα κατεμάστιζε, δεινῶς.

Οὐδεμίαν ἀπάντησιν εἰς τὸν κωδωνισμόν. Διότι ἡ μὲν Μαρκέλλα περὶ οὐδενὸς πλέον ἐσκέπτετο, ἡ δὲ διακόνισσα δὲν ἠδύνατο νὰ διακρίνη τίνος θύρας ἦτο ὁ κώδων, διότι πασῶν τῶν οἰκιῶν τῆς ὁδοῦ οἱ κώδωνες ἀντήχουν ἕνεκα τῆς πρωϊνῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ νέηλος ἀγανακτοῦσα ἔσυρε τὸν κρίκον ἐκ δευτέρου μετὰ τοσοῦτης βίας, ὥστε ὁ κύων τοῦ Ροβέρτου ἀπεκρίθη διὰ παρατεταμένων καὶ δυνατῶν ὕλακων.

Δι' ὕλακαὶ αὐταὶ βεβαίως δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ δώσωσι ἄρρος εἰς τὴν ἀναμένουσαν γυναῖκα, ἥτις ἐνόμιζεν ὅτι ὁ ὕλακτῶν κύων ἦτο ἐν τῷ κηπαρίῳ. Ἐσήμανε καὶ ἐκ τρίτου ἄνευ τινὸς ἐπιτυχίας, καὶ σιγήσαντος τοῦ κυνὸς παρετήρησε τέλος τὴν λαβὴν τῆς θύρας. Στρέψασα τὴν λαβὴν εἶδε παρευθὺς τὴν θύραν ἀνοικομένην, καὶ εἰσελθούσα εἰς τὸ κηπαρίον ἐπληροφόρηθη ἀσμένως ὅτι τὸ φοβερὸν ζῶον δὲν ἦτο ἐκεῖ.

Διὰ βήματος δὲ ἀσφαλοῦς διέτρεξε τὴν μακρὰν δεινροστοιχίαν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὡς ἐάν ἦτο ὅλη κτημὰ τῆς διότι ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐβεβαιώθη ὅτι δὲν ὑπῆρχε κύων, δὲν ἦτο πλέον ἄξιον τοῦ κόπου νὰ προφυλάσσεται.

Διερχομένη πρὸ τῆς ἡμιοικίου θύρας τοῦ ἐστιατορίου, δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατηθῆ νὰ μὴ τὴν ὠθήσῃ ἵνα ἴδῃ τί συνέβαινε. Ἰδοῦσα δὲ τὴν μὲν θερμάστραν ἐσβεσμένην, τέφραν δὲ διεσπαρμένην ἐπὶ τοῦ μαρμάρου, τὸ σκεῦος ἐν ᾧ ἐθερμαινέτο τὸ ὕδωρ, κείμενον ἐκεῖ που, τὸ ἡμιτελὲς δεῖπνον τῆς Μαρκέλλας, διέστρεψε τὸ πρόσωπόν της διὰ μορφασμοῦ εὐφραδεδεστάτου· ἀλλ' οὐχ ἦττον ἀντιπαρήλθε ψιθυρίζουσα:

— Τὸ κατακλέψανε τὸ σπίτι! Ἡρθ' ἀπάνω ἰς τὴν ὥρα.

Ἡ μικρὰ αἴθουσα ἦτο κλειδωμένη· ἐβεβαιώθη δὲ περὶ τούτου διὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς χειρὸς. Ἐπεκτείνουσα δὲ τὰς ἐρεῦνας της πρὸς τὸν πρῶτον ὄροφον, ἀνέβη τὴν κλίμακα βραδέως.

— Καὶ ἡ κυρία Ἐρμίνη; ποῦ εἰνέτην; ἠρώτησε τὴν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς κλίμακος ἐμφανισθεῖσαν διακόνισσαν.

— Σὰς ἄφησε χρόνους, ἀπεκρίθη αὐτή.

— Ἄχ! ἀνεφώνησεν ἡ κατεσκληκυῖα γυνὴ ὀλίγον τι συγκινηθεῖσα, καὶ παρευθὺς εἰσέδυσεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς νεκρᾶς, ἦλθε πλησίον τῆς κλίνης ἐφ' ἧς ἔκειτο ἡ συγγενῆς της, καὶ ἐποίησε τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ ψιθυρίζουσα προσευχὴν τινὰ. Τὰ χεῖλη της ἐκινουῦντο, ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ της ἀνηρέωναν καὶ τὰς ἐλαχίστας γωνίας τοῦ δωματίου.

Ὅτε δὲ ἐκρινεν ὅτι ἀρκούντως ἔπραξεν ὅ τι ἀπῆται ἡ εὐπρέπεια, ἐποίησεν ἐκ δευτέρου τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ἀλλὰ ταχύτερον τοῦ πρώτου, καὶ στραφεῖσα πρὸς τὴν διακόνισσαν μετ' ἤθους ἀνθρώπου ἐκπληρώσαντος πάσας αὐτοῦ τὰς ὑποχρεώσεις, εἶπε μετὰ μεγαλοπρεπείας:

— Εἶμαι ἡ κυρία Γρεναρδῶνη.

Ἄλλ' ἡ διακόνισσα νεαρὰ ἔτι καὶ ὀλίγον γινώσκουσα τὰς ἐξέεις τῶν μακρόθεν ἐρχομένων ἐπίτηδες ἵνα κληρονομήσωσιν, ἐποίησε νεῦμα δηλοῦν κατὰ τὸ ἡμισυ χαιρετισμόν καὶ κατὰ τὸ ἡμισυ ἐρώτησιν. Ἡ δὲ γυνὴ ἐξηκολούθησε:

— Ὁ γιατρός φές μοῦ ἔγραψε. Εἶμαι μαθὲς κληρονόμα τῆς ἀξαδέρφης μου.

Ἡ νέα ἐποίησε δεῦτερον νεῦμα, ἀλλ' οὐχὶ πλέον νεῦμα χαιρετισμοῦ. Τὸ χυδαῖον ἅμα καὶ ἐπιτετηθευμένον, ἡ ξηρὰ φωνή, αἱ ἀλαζονικαὶ κινήσεις τῆς νεήλδος, ἐφαίνοντο εἰς αὐτὴν ὀλίγον ἀρμόζοντα πρὸ τοῦ λειψάνου τοῦ μόλις ἀπεψυχραμένου τῆς γυναικός, ἥτις ἐγίνωσκε νὰ καθίσταται ἀγαπητὴ, τοῦλάχιστον εἰς τὴν ὄρραν ἥτις τὴν εἶχε παρασταθῆ κατὰ τὴν ἐπώδυνον τοῦ θανάτου ὥραν.

— Ὅμιλεῖτε σιγότερα, εἶπεν ἡ νέα θέτουσα τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῶν χειλέων της.

Ἡ κυρία Γρεναρδῶνη ἐφάνη σφόδρα ἐκπλαγεῖσα ἐπὶ τῇ προτροπῇ ταύτῃ, ἀλλ' οὐδὲν εἶχε πλέον νὰ εἶπῃ, ὥστε δὲν δυνάμεθα νὰ γινώσκωμεν ἐάν ἠσθάνθη τὴν χρεῖαν τοῦ « νὰ κρατήσῃ, ὡς λέγομεν, λογαριασμόν ». Ἐξέβαλε τὸν πῖλόν της καὶ ἐφάνη ἱκανῶς ἄσχημος κόμη ὑπόφαιος, τὸ ἀπέθηκεν ἐπὶ τοῦ κομποῦ, ἐξέβαλε τὸ σάβλιον της ὅπερ διπλώσασα ἀπέθηκεν ἐπ' αὐτοῦ τὸν ἐκ μαροκίνου σάκκον της, καὶ ἐπεφάνη λαμπρῶς ἐνδεδυμένη φόρεμα ἐκ μέλανος μερινοῦ, καθαρότατον μὲν, ἀλλ' ἔχον τὴν ὄψιν ἐκείνην τὴν πρόστυχον, ἣν οἱ ἀχαρίστου χαρακτῆρος ἄνθρωποι ἔχουσι τὴν χάριν νὰ μεταδίδωσι καὶ εἰς τὰ ἐνδύματά των, καίτοι καινουργῆ, ἅμα ἐνδυθέντες αὐτά.

— Δέ μου λές; ξέρεις ἂν εἶνε καὶ ἄλλοι κληρονόμοι; ὑπέλαθεν ἡ κυρία Γρεναρδῶνη, ἀφ' οὗ πρῶτον διώρθωσε τὴν κόμην της πρὸ τοῦ κατόπτρου.

Ἡ διακόνισσα εἶχε πολλὴν ὄρεξιν νὰ μὴ ἀποκριθῆ, ἀλλ' ὅμως ἐγείρασα τὴν κεφαλὴν εἶπεν ἡσύχως:

— Δὲν εἰξεύρω.

— Θὰ ὑπάρχη βέβαια διαθήκη; ἐξηκολούθησεν ἡ ἐπαρχιώτις ἐξαδέλφη.

— Δὲν εἰξεύρω.

Ἡ κυρία Γρεναρδῶνη ἀπέβλεψε πρὸς αὐτὴν ἀπειλητικῶς, ἀλλὰ παρευθὺς τὸ πρόσωπόν της ἐγένετο ἱλαρόν.

— Ἀλήθεια, εἶπε, πραγματικῶς, δὲν ἔμπορεῖς νὰ το ξέρης... Ἐχει τίποτα νὰ ταμπήσῃ κανένας;

— Δὲν εἰξεύρω, ἀπεκρίθη καὶ ἐκ τρίτου ἡ νέα.

Καὶ παραχαρῆμα ἡ κυρία Γρεναρδῶνη κατέβη τὴν κλίμακα οὐδὲ ὅπως ἀποβίβασα ὀπισθὲν της. Ἡ διακόνισσα ἐκλείσε τὴν θύραν ἣν ἡ ἐξαδέλφη ἀφήκεν ἀνοικτήν, κατέστειλε στεναγμὸν σκεπτομένη περὶ τῆς Μαρκέλλας, ἧς ἡ νεότης καὶ ἡ ἐρημία διήγειρον τὴν συμπάθειάν της, καὶ ἐπανάλαβε τὴν προσευχὴν της παρὰ τὸ φέρετρον.

Ὡς φαίνεται δέ, ὑπῆρχε τι καλὸν πρὸς βρωσιν, διότι ἡ φίλη δὲν ἀνέβη ταχέως. Ἐν τινι ὀψοθήκῃ τοῦ μαγειρείου εὗρεν ἄρτον, ἐν τινι κυλικίῳ γλυκίσματα, ἐπὶ τινος δὲ σανίδος μικρὸν πύραυλον μετὰ οἰνοπνεύματος καὶ ἐν τινι δοχείῳ καφὲ ἀλεσμένον.

Οὕτω λοιπόν, ἐπιθυμοῦσα νὰ μὴ κατατρίβῃ τὰς ὥρας της εἰς ἀνωφελῆ θλίψιν ἐπὶ τῷ αἰφνιδίῳ θανάτῳ τῆς συγγενοῦς της, ἐπεδόθη μετ' ἀπληστίας εἰς τὴν ἀπόλαυσιν προχείρου προγεύματος.

Ἄλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν ἐρρόφα ἠδονικώτατα τὴν τελευταίαν σταγόνα τὴν μείνασαν ἐν τῷ πυθμίνι τοῦ κυπέλλου, ἐκρούσθη θορυβῶδως τὸ κω-

δώνιον τῆς κιγκλιδωτῆς θύρας. Ἡ κυρία Γρεναρδῶνη ἐλθούσα εἰς τὸ παράθυρον, εἶδεν εἰσερχόμενον εἰς τὸν κήπον, ὥσπερ καὶ αὐτὴ, κύριόν τινα νέον ἔτι καὶ κυρίαν γηραιάν. Ἦσαν δὲ καλῶς ἐνδεδυμένοι καὶ ἐφαίνοντο ὅτι ἦσαν ξένοι, διότι παρετήρουν πανταχόθεν.

— Τεῖνε τοῦτοι ἔδω πάλι; εἶπε καθ' ἑαυτὴν ἡ καλὴ ψυχὴ. Θὰ εἶν' ἐπαρχιώτες, πιστεψέ μου...

Καὶ λίαν φιλοφρόνως φερομένη, ἀλλὰ πιθανόν καὶ νὰ ἐκινεῖτο ὑπὸ περιεργίας, ἐξῆλθε τῆς οἰκίας καὶ προῦχώρησε βήματά τινα ἐν τῷ κήπῳ εἰς προῦπάντησιν τῶν ἐρχομένων.

— Τί ἀγαπᾶτε κυρία; ἠρώτησε μετὰ κομψότητος ἐμφαινοῦσης ἐπαρχιώτιδα ἔμπορον.

— Τὴν κυρίαν Βερμενῶν, εἶπεν ὁ ἀνήρ.

— Ἐδῶ εἶνε, ἀποκρίνεται ἡ κυρία Γρεναρδῶνη, μετὰ προφανοῦς δυσπιστίας καὶ ἄνευ τοῦ προτέρου περιποιητικοῦ τρόπου της.

— Καὶ πῶς εἶνε ἡ φιλτάτη Ἐρμίνη; ἠρώτησεν ἡ γηραιά.

Ἡ κυρία Γρεναρδῶνη πρὸς αὐτὴν μὲν ἀπέβλεψεν ἀπειλητικῶς, πρὸς δὲ τὸν κύριον, νέον ἔτι, ὅστις ἀνέμενε τὴν ἀπόκρισιν κρατῶν τὸν πῖλόν του καὶ ἔχων τὸν βραχίονα χαριέντως κεκαμμένον ὡς χοροδιδάσκαλος.

— Ἐπέθανε. Μπὰς καὶ εἴσαστε καὶ τοῦ λόγου σας συγγενεῖς;

— Εἶμαι μικρὰ θεῖα της ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ πατρός της, ἡ κυρία Περμενῆ, — καὶ σεις, κυρία, εἴμπορῶ νὰ σας ἐρωτήσω...

— Εἶμαι ἡ ἀξαδέλφη της ἀπὸ τὸ μέρος τῆς μητέρας της, ἀπεκρίθη ἡ κυρία Γρεναρδῶνη ξηρὰ ξηρὰ.

Αἱ δύο γυναῖκες ἀντήλλαξαν βλέμμα ὁμοιάζον πῶς εἰς τὴν σύγκρουσιν τοῦ πυρεθόλου ἐπὶ τῆς πυροβολοπέτρας. Ὁ κύριος ἐπανέθηκε τὸν πῖλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, καὶ ἀνοίξας τὴν θύραν τῆς οἰκίας ὑπεχώρησεν, ἀφήσας τὴν μητέρα του νὰ διέλθῃ πρώτη. Ἄλλὰ πρὶν αὐτὴ δυνηθῆ νὰ διαβῆ τὸν οὐδὸν τῆς θύρας, ἡ ἐτέρα γυνὴ, καθὸ νεωτέρα καὶ εὐκίνητοτέρα, εἶχεν ἤδη εἰσδύσῃ εἰς τὸν διάδρομον.

— Καλὲ κύταξε! ἐψιθύρισεν ἡ γηραιά, εὐγένειαν πού την ἔχει!

Ἄλλ' οὐχ ἦττον εἰσῆλθε καὶ εὐρέθη ἐν τῷ ἐστιατορίῳ πρὸ τῶν λειψάνων τοῦ γεύματος.

— Εἰσθε πρὸ πολλοῦ ἐδῶ; ἠρώτησεν ἡ κυρία Περμενῆ.

— Ἐχω περίπου ἀπὸ μίαν ὥραν, ἀπεκρίθη ἡ ἐξαδέλφη μετὰ φωνῆς τραχείας.

Ἡ μήτηρ καὶ ὁ υἱὸς ἀντήλλαξαν βλέμμα δεινῆς ἀμηχανίας.

— Ἄν ἐπροσθάναμεν ἐγκαίρως τὸν σιδηρόδρομον, θὰ ἤμεθα ἐδῶ ἰς τὰς ἐννεὰ τὸ πρωῖ, εἶπεν ἡ κυρία Περμενῆ.

— Πολλὲς φορές τὴν παθαίνει κανεὶς, ὑπέλα-

βεν ἡ κυρία Γρεναρδώνη, ἔχουσα προσηλωμένα ἐπ' αὐτῶν τὰ βλέμματά της.

Οἱ νεήλυδες οὐδὲν εἶπον.

— Καὶ τίς τὴν ἐπεριποιήθη, εἶπεν ἔπειτα ἡ γηραιά.

— Ἀπάνω εἶνε μία, πῶς τη λένε, διακόνισσα, εἶπεν ἡ ἐπαρχιώτις ἐξαδέλφη.

— Ἄλλος κανεῖς;

— Ψυχὴ γεννητή.

— Ἄμ' ὁ ἰατρός πού μας ἔγραψε;

— Πιστεύω πῶς ἤθρηθη. Ἄκομα δὲν τον εἶδαμε.

— Θά τον περιμείνωμεν νὰ ἔλθῃ, εἶπεν ὁ κύριος Περμενῆ ἀποφασιστικῶς. Καθίστε μητέρα.

Ἡ γηραιά ἐκάθισε καὶ ὁ υἱὸς τῆς τὴν ἀπήλλαξε τοῦ ἐπανωφορίου της. Ἡ δὲ κυρία Γρεναρδώνη λαβοῦσα ἔδραν ἐκάθισεν ἀπέναντι αὐτῶν, καὶ οἱ τρεῖς δὲ ἀπέβλεψαν πρὸς ἀλλήλους μετὰ δυσπιστίας. Ἄλλ' αἰφνης ἡ ὄψις αὐτῶν ἐγαλαρώθη καὶ ὁ κύριος Περμενῆς εἶπεν:

— Ὑποθέτω ὅτι εἴμεθα οἱ μόνοι συγγενεῖς τῆς προσφιλοῦς μακαρίτιδος.

— Δὲν εἰζέρω, εἶπεν ἡ ἐκ τοῦ ἐτέρου κλάδου συγγενής, ἀλλὰ ποτέ μου δὲν ἄκουσα νὰ λένε πῶς ἡ κυρία Βωρενοῦ εἶχε πολλοὺς συγγενεῖς...

— Καὶ διαθήκη ὑπάρχει;

— Ἡ διακόνισσα δὲν εἰμπόρεσε νὰ μου εἰπῇ. Τότε ἡ κυρία Περμενῆ ἐγείρασα τοὺς ὀφθαλμούς εἶπε:

— Μὲ εἶχον εἰπῇ περὶ μιᾶς προστατευομένης τῆς ἀνεψιᾶς μου, μετὰ τῆς ὑποίας συνέζη.

Ἡ κυρία Γρεναρδώνη προσήλωσε πρὸς τὴν γηραιάν βλέμμα ὁμοιάζον οὐχὶ πρὸς σφύραν φονεύσαν, ἀλλὰ πρὸς πρόιονα ὅστις κατακόπτει.

— Εἶχε καὶ μίαν γραῖαν ὑπηρέτριαν ἔμπιστεμένην, ἡ ὅποια τὴν ἐδούλευεν ὑπὲρ τὰ τριάντα ἔτη... Πῶ εἶνέ τὴν;

Ἡ κυρία Γρεναρδώνη νεύσασα ὅτι οὐδεμίαν εἶχεν εἰδῆσιν, ἠρώτησεν ἔπειτα μετὰ τρόπου ἐπιθετικῶς:

— Καὶ ποιὸς σοῦ τα εἶπεν αὐτά;

Ἄλλ' ἡ κυρία Περμενῆ οὐδὲν ἀπεκρίθη· διότι πιθανῶς δὲν τὴ συνέφερε νὰ ὁμολογήσῃ πόθεν εἶχεν ἀρυσθῆ τὰς πληροφορίας ταύτας.

— Παρατηρήσατε τί πρᾶγμα εἶνε οἱ ὑπηρεταί! ὑπέλαβεν ὁ υἱὸς της. Τοὺς κάμνετε χίλια καλὰ καὶ σ' ἀφίνουν μὲς' ἐς τὴ μέση ἴσα ἴσα ἐς τὰς ἀποφράδας ἡμέρας.

Ἡ κυρία Γρεναρδώνη δὲν εἶχε μὲν ἔννοιαν σαφῆ τοῦ τί ἐσήμαινον αἱ λέξεις: ἀποφράδας ἡμέρας, ἀλλ' ἐνόησεν ὅμως ὅτι δὲν ἐλέγχθησαν πρὸς ἔπαινον τῶν ὑπηρετῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐφάνη καὶ αὐτὴ συνομολογούσα τοῖς λεγομένοις.

— Καὶ οἱ ἔχοντες ὑποχρεώσεις; πῶς εἶνε τρωπομένοι εἰς τοιαύτας θεινὰς περιστάσεις; ὑπέλαβεν ὁ νεός, ὃν ἐκ τῆς ἐπιμελημένης φράσεώς

του, ἄλλη τις γυνὴ μᾶλλον ἀνεπτυγμένη τῆς ἐπαρχιώτιδος ἐξαδέλφης, ἠθελεν ὑπολάβῃ ὡς δικηγόρον. Ἡ νέα χάριν τῆς ὁποίας ἔκαμεν, ὡς φαίνεται, σημαντικὰς δαπάνας, πῶς εἶνε τώρα;

Ἡ κυρία Γρεναρδώνη ἀνυψώσασα τοὺς ὤμους ὑπέδειξεν ὅτι οὐδεμίαν περὶ τῆς νέας ἔχει γνώσιν.

— Ἐν τούτοις, εἶπεν αἰφνης ἡ κυρία Περμενῆ, δὲν ἐπισκεπτόμεθα τὴν οἰκίαν;

Καὶ οἱ δύο ἕτεροι κληρονόμοι ἀνηγέρθησαν μετὰ σπουδῆς, δηλοῦντες διὰ τούτου ὅτι ὑπερήρεσκον εἰς αὐτοὺς ἡ πρότασις αὕτη. Καὶ ἐπεθύμει μὲν ἕκαστος νὰ διεξαγάγῃ τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην μόνος, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα ἦτο ἀδύνατον, τὸ κάλλιστον πάντων ἦτο νὰ γίνῃ ἡ ἐπίσκεψις ἀπὸ κοινοῦ, ἵνα βεβαιωθῶσιν ὅτι ἐγένετο ἐν συνειδήσει.

Τὸ ἰσόγειον δὲν ἀπήτησε λεπτομερεῖς ἐρεῦνας, διότι οὐδέποτε ἠκούσθη μέχρι τούδε ὅτι ἀνευρίθη ποτὲ διαθήκη ἐντὸς χύτρας ἢ τιμαλφῆ πρᾶγματα κεκρυμμένα ὑπὸ πλάκα τινὰ τοῦ μαγειρείου. Τὸ προνόμιον τῶν τοιούτων ἔχουσι κυρίως τὰ ὑπόγεια καὶ οἱ κῆποι. Ἄλλως τε οὐδὲν ἐδείκνυεν ὅτι ἡ κυρία Ἐρμίνη, ἡ οὐδέποτε προσδοκῶσα αἰφνίδιον θάνατον, ἠθέλε ποτε περιέλθῃ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ κρύψῃ τὰ κοσμήματα αὐτῆς καὶ τὰ ἀργυρᾶ σκεύη.

Ἡ μικρὰ αἶθουσα ἔμενεν ἀτάραχος, κεκλεισμένη διὰ τοῦ κλειδίου, καὶ τοι ἡ κυρία Περμενῆ ὤθησε τὴν θύραν ἐλαφρῶς διὰ τοῦ ὤμου της, ἵνα βεβαιωθῇ ὅτι ὄντως ἦτο κλειστή, καὶ νὰ μὴ ἐπιμένωσι μάτην στρέφοντες τὴν λαβὴν τῆς θύρας.

Ὅχι, τὸ κλειθρον πιστότατα ἐξεπλήρωσε τὴν ἀποστολὴν του, καὶ οἱ τρεῖς συγκληρονόμοι ἠναγκάστησαν νὰ ἀποβλέψωσι πρὸς ἀλλήλους—καὶ τί ἄλλο εἶχον νὰ πράξωσι;— ἀπεφάσισαν δὲ νὰ ἀναβῶσιν εἰς τὸν ἐπάνω ὄροφον.

— Ἐδῶ εἶνε ἡ πόρτα τῆς κάμαρας της, εἶπεν ἡ κυρία Γρεναρδώνη δεικνύουσα τὸ δωμάτιον ἐν ᾧ ἔκειτο ἡ νεκρά. Τῆνε φυλάγει ἡ διακόνισσα.

— Μὴν ἐμβῆτε μητέρα, εἶπεν ὁ κύριος Περμενῆς, τὰ τοιαῦτα λυπηρὰ θεάματα σὰς συγκινούν καὶ σας ταρασσούν... Ἡ ἠθικὴ θλιψίς εἶνε φόρος τὸν ὁποῖον πληρώνει ἡ φύσις ὅταν τις στερῆται τοὺς οἰκείους του· μὴ λοιπὸν θέλετε νὰ προσθέσετε καὶ τὸν νευρικὸν κλονισμὸν τὸν ὁποῖον θὰ πάθετε, ὅταν ἰδῆτε τὸ προσφιλέστατον λείψανον...

Ἡ κυρία Περμενῆ ἔθηκε τὸ μαντήλιόν της πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τοῦ νεκρικοῦ θαλάμου. Ἡ τριάς διηυθύνθη πρὸς ἄλλην τινὰ θύραν, τὴν τοῦ κομμωτηρίου, ὅπερ ἦτο δωμάτιον εὐάρεστον καὶ χαριέστατον, ἔχον παράθυρον πρὸς τοὺς κήπους.

Τὰ κλειδιά ἦσαν ἐπὶ τῶν ἱματιοθηκῶν. Ἀνοί-

ξασα αὐτὰ εἶδον τὰ ἐνδύματα τῆς κυρίας Ἐρμίνης ἐν ἄκρᾳ τάξει· μόνα δὲ ἐκεῖνα ἄτινα ἐφόρει τὴν ὑστάτην τοῦ βίου της ἡμέραν, ἔκειντο χαμαὶ κατεσπιλωμένα καὶ συμπεπιεσμένα, ὅπερ ἰδοῦσα ἡ ἐπαρχιώτις ἐξαδέλφη ὕψωσε τοὺς ὤμους.

Ἐπὶ τοῦ μεσαναβάθρου τῆς κλίμακος τρίτη τις θύρα εἶχε διαφύγῃ τὰς ἐρεῦνας τῶν κληρονόμων. Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν ἐστρέφοντο πρὸς τὸ μέρος τοῦτο, ἡ θύρα ἀνοίγει διαχέουσα κύμα φωτὸς εἰς τὴν σκοτεινὴν κλίμακα, καὶ ἐπεφάνη ἡ Μαρκέλλα ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ.

Ὑψηλὴ καὶ λεπτή, τὴν κόμην ἔχουσα κακῶς διωρθωμένην, φοροῦσα τὴν νυκτερινὴν ἐκ λευκῆς φλανέλλας ἐσθῆτα, μέχρι τῶν ποδῶν της κατερχομένην, ὁμοιάζε πρὸς οὐρανίαν ὄπτασίαν. Ἰδόντες αὐτὴν οἱ τρεῖς παρείσακτοι ὑπεχώρησαν μετ' ἐκπλήξεως ἅμα καὶ τρόμου.

— Τρομάρα μου! ἀνεφώνησεν ἡ ἐξαδέλφη πρώτη συνελθοῦσα ἐκ τοῦ τρόμου...

Ἡ Μαρκέλλα παρετήρει αὐτοὺς μετὰ βλέμματος κατεπτομένου καὶ τεταραγμένου.

Ὅτε ἡ διακόνισσα διὰ λόγων καλῶν καὶ προτροπῶν συμπαθητικῶν κατώρθωσε νὰ τὴν καταπέισῃ νὰ κατακλιθῇ περὶ τὴν ἐνάτην ὥραν τῆς πρωΐας, τὸ παιδίον εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του, κατεκλίθη εὐπειθῶς καὶ κατελήθη ὑπὸ ὕπνου βαθυτάτου, ὅστις ἐπ' ὀλίγας τοὐλάχιστον ὥρας ἀπήλλαξεν αὐτὸ τοῦ αἰσθήματος τῆς λυπηρᾶς αὐτοῦ καταστάσεως.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ διακόνισσα ἀναζητήσασα εὗρε δύο γείτονες, οἵτινες ἀνέλαβον νὰ δηλώσωσι τὴν ἀποβίωσιν. Ὁ ἰατρός, οὗ ἡ ἀπουσία παρετεινετο πέρα τοῦ δέοντος, δὲν θὰ ἐβράδυνε νὰ ἔλθῃ ὅπως δῆποτε, καὶ αὐτὸς πλέον θὰ ἀπεφάσιζε περὶ τῶν παραιτέρω.

Ὁ θόρυβος οὗτος τῶν βημάτων καὶ τῶν φωνῶν τῶν κληρονόμων ἀφύπνισε τὴν κορασίδα, ἐν τῷ μεταξῷ ὀνείρου εὐάρεστον: ἦτο θέρος καὶ ἡ Τριανταφυλλιά εἶχεν ἐπανέλθῃ, ἡ δὲ κυρία Ἐρμίνη μειδιῶσα ἐκάθητο ἀναπαυτικώτατα ἐν τῷ μέσῳ τῆς χλόης, σκιαζομένη ὑπὸ πλατυτάτου ἀχυρίνου σκιαδίου. Ὁ Ἰούλιος καὶ ὁ Ροβέρτος συνέπαιζον μετὰ τοῦ μεγάλου κυνός, ὅστις ἐπήδα ἄλματα γιγαντιαία, καὶ αὐτὴ δὲ ἡ Μαρκέλλα παρατηροῦσα αὐτοὺς ἐμειδία, ἐστηριγμένη ἐν τῇ συνήθει θέσει της ἐπὶ τῆς καθέδρας τῆς φίλης της... αὕτη ἦτο ἡ ἀγαπητὴ αὐτῆς θέσις, καὶ ἡ καταφυγὴ ἐν τῇ εὐτυχίᾳ της, καὶ ἔτι μᾶλλον ὁπότε τις ἐπέπληττεν αὐτήν, διότι τότε ὁ ἀσπασμὸς παρηκολούθει ἐγγύτατα τὴν ἐπίπληξιν...

Ὁ πάταγος τῶν τριῶν ζευγῶν τῶν σανδαλίων ἐπὶ τοῦ ἡχηροῦ μεσαναβάθρου, ἐφάνη ἐν τῷ ὕπνῳ τῆς Μαρκέλλας ὡς συνεχεῖς βρονταί, καὶ ἡ φαντασία της μετέβη αἰφνης ἀνευ διαμέσου τινός εἰς

τὴν ἀνάμνησιν τῆς θυελλώδους νυκτός, καθ' ἣν ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ἐρρηξε κραυγὴν τρόμου καὶ ἐπήδησεν ἀπὸ τῆς κλίνης πρὶν ἔτι καλῶς ἀποσείσῃ τὸν ὕπνον...

— Ἰσορισμένος! ἐπανέλαβεν ἡ ἐξαδέλφη σταυροκοπούμενη καὶ προχωροῦσα μετὰ τόλμης.

Ἡ λευκὴ ὄπτασις ὑπεχώρησε μέχρι τῶν ποδῶν τῆς κλίνης της, οἱ δὲ κληρονόμοι ἀναθαρρήσαντες εἰσέδυσαν εἰς τὸ δωμάτιον.

— Τί εὐμορφα πού εἶν' ἐδῶ, εἶπεν ὁ κύριος Περμενῆς, ἐξάγων δίοπτρον ὅπερ λίαν μετριοφρόνως ἔμενε τέως ἀφανές. Παρατήρησε δι' αὐτοῦ τὴν κορωνίδα καὶ τὰ ἐκ λευκοῦ καλικότου παραπετάσματα, ἔπειτα δὲ ἀνεπαίσθητως διηύθυνεν αὐτὸ πρὸς τὴν κορασίδα, ἥτις μετὰ φρίκης παρετήρει ἐκ διαδοχῆς τὰ τρία ἐκεῖνα ἄγνωστα ὄντα τὰ καταπατοῦντα τὸ ἱερόν αὐτῆς ἄσυλον.

— Ποιὰ εἶσαι, παιδί μου; ἠρώτησεν ἡ κυρία Περμενῆ μετὰ σοβαρότητος ἅμα καὶ προσηνείας.

— Ἡ Μαρκέλλα Μονφόρτ, εἶπεν ἡ κορασίς ἀποθροῦσα τὴν κόμην της ὅπισθεν τῶν ὠτων.

— Αὕτη εἶνε, εἶπεν ἡ γηραιά ἰδιαίτερος πρὸς τὸν υἱὸν της, ὅστις κλείσας τὸ δίοπτρόν του ἔλαβε στάσις ἐπιφυλακτικὴν.

— Ποιὰ εἶνε; ἠρώτησεν ἡ κυρία Γρεναρδώνη διὰ τῆς ζηρᾶς αὐτῆς φωνῆς.

— Ἡ προστατευομένη τῆς μακαρίτιδος, εἶπεν ὁ κύριος Περμενῆς ἐμπιστευτικῶς πῶς.

Ἡ ἐξαδέλφη ἀκούσασα τὸν λόγον τοῦτον, ἐξεσπενδόνησε κατὰ τῆς Μαρκέλλας βλέμμα καταπληκτικόν, ἀλλ' εὐτυχῶς ἡ κορασίς φύσει αἰδήμων, εἶχε τοὺς ὀφθαλμούς προσηλωμένους κατὰ γῆς.

— Αὕτη θὰ εἰξεύρῃ ἕνα σωρὸ πρᾶγματα, εἶπεν ἡ κυρία Περμενῆ, θέλουσα νὰ προκαλέσῃ ἐρωτήσεις καὶ «νὰ πάρῃ λόγια».

Ἡ δὲ ἀντίπαλος αὐτῆς ἀπέβλεψε πρὸς αὐτὴν σχεδὸν εὐγνωμόνως, διὰ τοῦ βλέμματος ὑποδηλοῦσα: δὲν τὴν ἐρωτῶμεν;

Καὶ ἀληθῶς ἤρξατο ἡ ἀνάκρισις: Ἡ Μαρκέλλα ἵσταμένη ἔτι ὀρθία, γυμνόπους ἐπὶ τοῦ τάπητος, ἐστηριγμένη ἐπὶ τῆς κλίνης, φρίττουσα ὑπὸ τε τοῦ ψύχους καὶ τῆς αἰδοῦς, ἀπεκρίθη ὅσον ἡδύνατο ἀκριθέστερον, νοοῦσα σαφέστατα διατὶ οἱ ἐπαχθεῖς ἐκεῖνοι ἄνθρωποι ἀνηρέων μεχρι τῶν ἀδύτων τῶν ἱερωτάτων αὐτῆς ἀναμνήσεων.

Τί ἔτρωγον ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς κυρίας Ἐρμίνης; Πόσον μισθὸν ἐλάμβανεν ἡ Τριανταφυλλιά; Ἐσύχναζον πολλοὶ ἄνθρωποι; Ἡ κυρία Ἐρμίνη ἐτόκισε τὰ χρήματά της; Εἶχε πολὺ ἀσημικόν; Ἐπλήρωνε τακτικῶς τὰ χρῆσά της; Εἶχε διδασκάλους διὰ τὴν Μαρκέλλαν. Εἶχεν εἰς αὐτὴν ὑποσχεθῆ περὶ ἀποκαταστάσεώς της; Εἶχε δώση εἰς αὐτὴν πολλὰ δῶρα;

— Μάλιστα, ὄχι,—δὲν εἰξεύρω...

Τὰς τρεῖς ταύτας μόνον ἀποκρίσεις ἐγίνωσκεν ἡ δύστηνος μικρὰ μάρτυς, καὶ ὅσον ἠδύνατο ἀκριβέστερον ἐφήρμοζεν αὐτάς, οὐδόλως γινώσκουσα ἐὰν καλῶς ἐπραττεν ἢ κακῶς, ἀποκρινομένη. Πάντα δὲ τὰ τῆς λεπτότητος τῶν τρόπων αἰσθήματα τὰ τε φυσικὰ καὶ τὰ ὑπὸ τῆς ἀγωγῆς ἀναπτυχθέντα, τὰ αἰσθήματα, λέγω, ταῦτα συμπιεζόμενα, συντριβόμενα, ἠττώμενα, μονονουχί ἐκράυγαζον ἐκ τῶν μυχιατιῶν τῆς καρδίας τῆς, αἰτούντα χάριν.

Οἱ ἄδολοι ὀφθαλμοὶ τῆς κορασίδος οὐχὶ πλέον κάτω νεύοντες ὑπὸ αἰδοῦς, ἀλλὰ προσηλωμένοι ἐπὶ τῶν δημίων τῆς, καὶ ἐπικαλούμενοι τὴν βοήθειαν τῆς ψυχῆς αὐτῶν τούτων τῶν δημίων, ἐξέφραζον σαφέστατα τὴν ἀγανάκτησιν καὶ τὴν ἀδημιαν τῆς τρυφερᾶς ταύτης καρδίας, τῆς ἐπιεικοῦς ταύτης ψυχῆς, ἐναντίον τῆς σκαλιότητος καὶ τῆς ἀγροικίας τῶν οὐτιδανῶν καὶ ἀνελευθέρων ἐκείνων πλασματῶν.

— Καὶ ὁ συμβολαιογράφος; ὑπέλαβεν ὁ κύριος Περμενῆς ἐπιτηδείως ἀναζητῶν πληροφορίας καὶ ἀναλαμβάνων τὸ δίοπτρόν του, ὁ συμβολαιογράφος ἤλθε καμμίαν φορὰν ἐδῶ;

— Δὲν εἰξεύρω τί μ' ἐρωτᾶτε, ἀπεκρίθη ἡ Μαρκέλλα σχηματιζομένη ὡς ὅταν τις ἐτοιμάζεται νὰ τρέξῃ καὶ νὰ φύγῃ.

— Ἀμ' ἡ διαθήκη τῆς; ἔξερεις ἂν ἔκανε τὴ διαθήκη τῆς, ἔξερεις ποῦ τὴν ἔχει τὴ διαθήκη τῆς; ἠρώτησεν ἡ ἐξαδέλφη διὰ τῆς κνυζώσης φωνῆς τῆς. Δὲν ἔμπορεῖ, κάπου θὰ εἶνε ἡ διαθήκη...

— Κύριοι κληρονόμοι, ἠκούσθη ὅπισθεν αὐτῶν ἡ φωνὴ τῆς διακονίσσης, σὰς ζητοῦν νὰ σας ἐρωτήσουν διὰ τὴν κηδεῖαν.

Καὶ ἐκεῖνοι μὲν ἐστράφησαν εὐθύς, ἡ δὲ Μαρκέλλα ἀπαλλαχθεῖσα τῶν βλέμμάτων αὐτῶν, ἀνέπνευσε μετὰ πλείονος ἐλευθερίας.

— Ἐ! ποῦ πῆγε; ἀνεφώνησεν ἡ κυρία Γρεναρδῶνη.

Ἡ διακονίσσα ἐγένετο ἄφαντος, καὶ ἡ θύρα τῆς κυρίας Ἑρμίνης ἐρημητικῶς κλεισθεῖσα ἐπληροφόρησεν αὐτοὺς ὅτι ἡ διακονίσσα ἐπανῆλθεν εἰς τὴν θέσιν τῆς.

Κατεπτοημένοι καὶ ὑποβλέποντες ἀλλήλους κατέθεσαν εἰς τὸ ἐστιατόριον, ἔνθα εὔρον τοὺς ἐργολάβους τῶν κηδεῖων.

Ἀπομεινάσα ἡ Μαρκέλλα μόνη ἔσπευσε νὰ ἐνδυθῇ. Ἄλλ' αἱ χεῖρες τῆς ἔτρεμον ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ ἐν ᾧ προσεπάθει νὰ δέσῃ τὰ κορδόνια καὶ νὰ εὔρῃ τὰ κομμάτια. Ἐσπευδε νὰ ἐνδυθῇ ὅσον τάχιστα, ἵνα δυνηθῇ νὰ ἐξέλθῃ... καὶ ποῦ νὰ ὑπάγῃ; Οὐδ' αὐτὴ ἐγίνωσκε. Ἄλλ' ἵνα ἀποφύγῃ τὰ βλέμματα τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες τοσοῦτον ἀσπλάγχως τὴν εἶχον ἀνακρίνη, ἀσμένως θὰ συγκατένευε νὰ ὑπάγῃ ὅπου δὴποτε.

Ὁ ἰατρός ἰδοὺ τὸ μόνον καταρῦγόν τῆς! Ἄλλὰ ποῦ ἦτο ὁ ἰατρός; Διατί δὲν ἤλθε; Δὲν ἠδύνατο νὰ ἀμφιβάλλῃ ὅτι ὁ ἐξαίρετος οὗτος ἀνὴρ τρέχων ἀπὸ ἀσθενούς εἰς ἀσθενῆ, ἐπανελθὼν οἰκάδε περὶ τὴν τετάρτην ὥραν, ἠγέρθη τῆς κλίνης τὴν πέμπτην ὥραν χάριν παιδίου τινος δεινῶς πάσχοντος ὑπὸ νόσου τοῦ λαίμου, καὶ ὅτι ἐκεῖθεν, προσκληθεὶς ἀλλοῦ, ἐν τῇ ἀπωτάτῃ ἄκρῃ τῆς πόλεως, ἔτρωγεν ἤδη ἐν τινὶ ἐστιατορίῳ, ἀπὸ τῆς χθὲς ἀπομεινάς νῆστις... Ἡμέραι τινὲς τῶν ἰατρῶν ὁμοιάζουσι πολὺ πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς μάχης, καθ' ἣν ὁ ἀρχιστράτηγος ὀφείλει νὰ γινώσκῃ νὰ διανυκτερεύῃ ἀγρυπνῶν ἐπὶ τοῦ τόπου ἔνθα μέλλει νὰ συγκροτηθῇ ἡ μάχη.

ΚΗ'

Οἱ ἐργολάβοι τῶν κηδεῖων ἀπεχώρησαν ἄνευ τινὸς ὠρισμένης ἀποφάσεως. Ὁ νεκροσκόπος ἐλθὼν ἐξεπλήρωσε τὸ λυπηρὸν αὐτοῦ καθήκον, ὁ δὲ κ. Περμενῆς, σκεφθεὶς αἰφνης τίς οἶδε τί, ἔδραμε κατόπιν του μετὰ ταχύτητος καὶ εὐστροφίας, ὅποιαν οὐδεὶς ποτε θὰ ὑπόπτειε βλέπων τὴν ἄκραν πολυσαρκίαν του.

Εἰσεπήδησεν εἰς τὸ διερχόμενον λεωφορεῖον, ὅπερ τον ἐκόμισεν εἰς τὸ κέντρον τῶν Παρισίων, κατατρυχόμενον ὑπὸ σφοδρᾶς ἀγωνίας καὶ ἀβεβαιότητος.

Ἡ δὲ Μαρκέλλα ἐνδεδυμένη ἤδη, εἶδεν αὐτὸν ἐξερχόμενον κεκρυμμένη ὀπίσω τῶν παραπετασμάτων δὲν ἠδυνήθη δὲ νὰ καταστείλῃ κίνημα εὐχρηστικῆς, βλέπουσα τὴν σκιάν ἐκείνην, ἣν ἄμα ἰδοῦσα καὶ ἐμίσησεν, ἐξαφανιζομένην ὀπισθεν τῆς κιγκλιωτῆς πύλης. Ἀνοιξασα ἔπειτα ἠρέμα τὴν θύραν τοῦ δωματίου τῆς, ἠκρόσθη μετὰ προσοχῆς, καὶ ἤκουσε τὰς δύο γυναῖκας συνδιαλεγόμενας ταπεινῇ τῇ φωνῇ καὶ μετὰ πολλῆς φιλίας· διότι, κατορθώσασαι τέλος νὰ εὔρωσι τὸ κλειδίον τῆς μικρᾶς αἰθούσης, κατεγίνοντο κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην ἀνερευῶσαι λεπτομερῶς τὸ περιεχόμενον τῶν ἐν αὐτῇ μικρῶν ἐπιπέλων. Μικρὰ τις καὶ κομφοτάτη σκευοθήκη ἐκ παλαιοῦ ἀνακαρδίου ξύλου μετὰ χαλκίνων κοσμημάτων «ἐγίνεν ἄνω κάτω» πρὸς ἀνακάλυψιν κρυπτῶν συρταρίων, ἀλλὰ τοιαῦτα δὲν ἀνεκαλύφθησαν: πόσον δεξιότατοι ἦσαν οἱ παλαιότεροι ἐβενουργοὶ περὶ τὴν ἐφεύρεσιν «κρυφῶν»! Τὴν ἐβουδοσκόπησαν διὰ τῶν ἀπλήστων βλεμμάτων, τὴν ἠκρόσθησαν, τὴν ἔσεισαν τοσοῦτον, ὥστε τὰ ἐπ' αὐτῆς κάτοπτρα ἤχησαν· τότε δὲ αἱ δύο γυναῖκες ἔκριναν ἔργον φρονήσεως νὰ μὴ παρατείνωσιν ἐπὶ πλέον τὰς ἐρεῦνας τῶν, αἵτινες ἀναντιρρήτως θὰ ἐπέφερον βλάβην εἰς τὴν στερεότητα τοῦ κομποῦ τούτου ἐπιπέλου.

Τὰ παντοῖα ἔγγραφα ἐταξινομήθησαν καὶ κατεγράφησαν, ἀλλ' οὐδαμῶς ἐφαίνετο ἡ περιλάλητος διαθήκη, ἡ αἰτία τῶν τοσοῦτων ἐρευνῶν.

Ἡ Μαρκέλλα ἐξῆλθε τοῦ δωματίου τῆς προέχουσα νὰ μὴ θορυβῆσῃ τοσαύτας δὲ προφυλάξεις ἔλαβεν, ὡς ἐὰν ἐμελλε νὰ διαπράξῃ τι ἐγκλημα. Ἐστρεψε τὴν λαβὴν τοῦ δωματίου τῆς κυρίας Ἑρμίνης... Εὐρεθεῖσα πλησίον τοῦ οἰκείου τούτου ὑποκειμένου, ὅπερ τοσαύτας ἐθώπευσεν ἀκούουσα ὑστάτην τινὰ παραγγελίαν, δεχομένη ὑστατόν τι μειδιάμα, ἠσθάνθη τὴν καρδίαν τῆς ἐξογκουμένην, αἱ τῶν δακρῶν τῆς πηγαὶ διεσπάρησαν, καὶ ἠσθάνθη τὰς παρειὰς τῆς καταβρεχομένης ὑπὸ δακρῶν θερμῶν καὶ εὐεργετικῶν.

Εἰσελθοῦσα ἔστρεψε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν κλίνην, ἐφ' ἧς ἡ νεκρὰ ὑπνωττεν ἐν εἰρήνῃ τὸν ὑστατον αὐτῆς ὕπνον. Ἡ νόσος δὲν ἔλαβε τὸν καιρὸν νὰ παραμορφώσῃ τοὺς χαρακτῆρας τῆς, διετηρεῖτο ἐτι τὸ συνήθως ἤρεμον αὐτῆς ἦθος σχεδὸν μειδιῶν μόνον δὲ οἱ κλειστοὶ ὀφθαλμοὶ κατ' ἴσιν ἠσυνεσφιγμένη, ἀνήγγελλον τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ θανάτου. Ἡ διακονίσσα ἤγειρε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ βλέμμα τῆς προσεῖλκυσε τὸ βλέμμα τῆς Μαρκέλλας, ἥτις στηριχθεῖσα ἐπὶ τοῦ στύλου τῆς κλίνης συνῆψε τὰς χεῖράς τῆς καὶ εἶπε ταπεινῇ τῇ φωνῇ:

— Ὡ καλὴ μου κυρία Ἑρμίνη, ὦ εὐεργετριά μου, ποῦ ποτὲ δὲν μου εἶπες ἕνα πικρὸν λόγον καὶ ποτὲ δὲν μ' ἐπέπληξες ἄδικα καὶ μὲ περιέβαλες ὅταν ἐγὼ δὲν εἶχα πλέον κανένα εἰς τὸν κόσμον... Ὁ Θεὸς νὰ σε ἀνταμείψῃ δι' ὅσα μοῦ ἔκαμες, καὶ νὰ σε κατατάξῃ ἐν τῷ χορῷ τῶν δικαίων... καλὴ μου κυρία Ἑρμίνη, ὁ Θεὸς νὰ σε ἀναπαύσῃ, ἄχ! πόσον σὲ ἠγάπων!

Καὶ τὰ δάκρυα ἔρρεον ἀπὸ τῶν παρειῶν ἐπὶ τῶν συνηνωμένων χειρῶν τῆς καὶ οὐδὲ διεννοεῖτο κἄν νὰ τα σπογγίσῃ. Ἡ δὲ διακονίσσα, ἥτις ἐξηκολούθει παρατηροῦσα αὐτήν, ἠσθάνθη αἰφνης τοὺς ἰδίους αὐτῆς ὀφθαλμοὺς πληρουμένους δακρῶν. Οἱ δάκτυλοι τῆς ἐξηκολούθησαν μετροῦντες τοὺς κόκκους τοῦ κομπολογίου, τὰ χεῖλη τῆς ψιθυρίζοντα προσευχάς, ἀλλ' ἡ ψυχὴ τῆς ἵπτατο ἤδη μετὰ τῆς ψυχῆς τῆς ὀραφνῆς πρὸς τὸ ἐξαίρετον πλάσμα, ὅπερ τοσοῦτον ἐγίνωσκε νὰ γίνηται ἀγαπητόν, καὶ οὐτὸν ὁ θάνατος ἐνεποιεῖ θλίψιν τοσοῦτον εἰλικρινῆ καὶ ἀφιλοκερδῆ.

«Κυρία Ἑρμίνη, ἐξηκολούθησεν ἡ Μαρκέλλα διὰ τῆς αὐτῆς ταπεινῆς καὶ βραδείας φωνῆς, τώρα πλέον κανένα δὲν ἔχω, εἶμαι περισσότερο ὀραφνὴ παρ' ὅσον ὅταν ἤλθα ἐδῶ... Πάρε με μαζί σου, νὰ μάς θάψουν μαζί νὰ εἶμαι κοντά σου καὶ εἰς τὸν τάφον, ὅπως δὲν ἔλειπα ποτὲ ἀπὸ κοντά σου ὅταν ἐζῆς. Ἄχ! κυρία Ἑρμίνη μου...»

Καὶ οὕτω θρηνησοῦσα προσῆλθε κατὰ μικρὸν εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς κλίνης, καὶ αἰφνης ἐκλίνε τὰ γόνατα κρύπτουσα τὸ πρόσωπόν τῆς εἰς τὰς σινδόνας, ὡς τὴν προτεραίαν...

Τὴν αὐτὴν στιγμὴν φωνὴ ἀρρενωπῆ ἠκούσθη

κάτωθεν ἐν τῷ διαδρόμῳ, προφέρουσα μετὰ ἐνθουσιασμοῦ σωφρόνως χαλιναγωγούμενου:

— Ἐρχομαι ἀπὸ τοῦ συμβολαιογράφου, καὶ διαθήκη δὲν ὑπάρχει!

Ἡ Μαρκέλλα ἠγέρθη ἀποτόμως, διότι τί τῆ ἐμελλεν εἶτε ὑπῆρχε διαθήκη εἶτε μὴ; Τὸ μόνον φρικῶδες ὅπερ ἠσθάνετο, ἦτο ἡ φωνὴ τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ταραττοντος τὴν πένθιμον αὐτῆς ἔκστασιν. Ἡγέρθη δὲ νὰ κλείσῃ τὴν θύραν, ὅτε ἤκουσε βήματα ἐν τῇ κλίμακῃ. Ἐλκουσα πρὸς ἑαυτὴν τὴν λαβὴν τῆς θύρας, τὴν φίλην τῆς, ἔκλεισε τὴν προσφιλεῖ νεκρὰν τῆς μετὰ τῆς διακονίσσης, ἵνα μὴ ἡ φωνὴ καὶ τὰ βεβήλα βλέμματα τῶν ξένων τούτων βεβηλώσωσιν αὐτήν.

— Δεσποινίς; εἶπεν πρὸς αὐτήν ὁ κ. Περμενῆς, περνᾶτε παρακαλῶ ἀπ' ἐδῶ;

Ἡ Μαρκέλλα ὑπήκουσε, καὶ προπορευομένου μὲν τοῦ κ. Περμενῆ, ἐπομένον δὲ τῶν δύο γυναικῶν, ἤλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς, τὸ χαριέστατον ἐκεῖνο παιδικὸν δωμάτιον μετὰ τῶν ἐκ καλικίου παραπετασμάτων, τὸ ὁμοιάζον πρὸς κομψὸν σκεῦος μόρρινον. Ἡ Μαρκέλλα ἠσθάνθη ἑαυτὴν ὡς συλληφθεῖσαν ἐντὸς τῶν ὀδόντων πιεστηρίου.

— Δεσποινίς, ἔρχομαι ἀπὸ τοῦ συμβολαιογράφου, εἶπεν ὁ κ. Περμενῆς, προσπαθῶν νὰ καταστήσῃ πατρικὴν τὴν σοβαρὰν φωνὴν του. Μ' εἶπε δὲ ὅτι ἡ συγγενὴς μας ἐπανειλημμένως ἐξέφρασεν εἰς αὐτὸν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ διαθέσῃ τὴν περιουσίαν τῆς... Εἰξεύρετε τί σημαίνει τούτο;

— Μάλιστα, κύριε, σημαίνει ὅτι ἤθελε νὰ κάμῃ τὴν διαθήκην τῆς, ἀπεκρίθη ἡ Μαρκέλλα παρατηροῦσα αὐτὸν μετ' ὀφθαλμῶν, ἐν οἷς ἡ δυσπιστία ἐλάμβανεν ἤδη χροιάν ὀργῆς λαθραίας.

— Βλέπω ὅτι ἡ συγγενὴς μου ἐφρόντισε νὰ σας ἐκπαιδεύσῃ καλῶς, ὑπέλαβεν ὁ κ. Περμενῆς προσπαθῶν νὰ μειδιάσῃ. Λοιπόν, ὁ συμβολαιογράφος μ' εἶπεν ὅτι ἡ δεσποινίς Βωρενῶν πάντοτε ἀνέβαλλε τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου τῆς τούτου, καὶ ὅτι ποτὲ δὲν το ἐξετέλεσεν. Ἐχετε γνῶσιν ἐὰν ὑπάρχουν τίποτε ἄλλα ἔγγραφα ἀποδεικνύοντα τὸ ἐναντίον;

— Κύριε, δὲν ἔχω γνῶσιν κανενὸς τοιούτου ἔγγραφου, ἀπεκρίθη ἡ Μαρκέλλα.

— Ἡ δεσποινίς Βωρενῶν δὲν σας ὠμίλησέ ποτε, λόγου χάριν, ὅτι εἶχε σκοπὸν νὰ σας κληροδοτήσῃ κάτι τι;

— Ποτέ! ἀπεκρίθη ἡ Μαρκέλλα, ἥς τὸ ἐντιμον πρόσωπον ἐγένετο πορφυροῦν.

Οἱ κληρονόμοι ἀντήλλαξαν βλέμμα, ὅπερ ἡ κυρία Γρεναρδῶνη συνώδευσε καὶ διὰ κινήσεως προδήλως ἐμφανίσεως εὐαρέσκεια. Ἄλλ' αὐτὴ ἦτο ὡς ἀνάγκων.

— Τότε λοιπόν, κόρη μου, ὑπολαβοῦσα εἶπεν ἡ κυρία Περμενῆ, εἰπέ μας ποῖοι εἶνε οἱ συγγενεῖς σου, διὰ νὰ... σὲ στεῖλωμεν.

— Δὲν ἔχω συγγενεῖς, ἀπεκρίθη ἡ νεῆνις.
Καὶ τὸ ἀξιεραστον αὐτῆς πρόσωπον ἐγένετο αἰφνης αὐστηρόν. Ἐν τῇ ὀδυνῇ ταύτῃ ὤρα, τῇ σκληροτέρῃ καὶ αὐτοῦ τοῦ θανάτου τῆς προστάτιδος τῆς, ἀπέβαλεν ἡ κορασις πᾶν τὸ παιδικόν, ἐγένετο νεῆνις, κυρία Μονφόρτ — ἡ μικρὰ Μαρκέλλα ἐπέταξεν εἰς τὸν ἄλλον κόσμον μετὰ τῆς εὐμενοῦς ψυχῆς τῆς Ἑρμίνης.

— Δὲν ἔχεις συγγενεῖς; Τότε λοιπὸν θά ἦσουν...

— Ὅχι, κυρία, ἐγὼ εἶχα χαθῆ· ἡ μητέρα μου ἀπέθανεν, τὸν πατέρα μου δὲν εἰμπόρεσα νὰ τον εὐρῶ· εἶχεν ἀναχωρήσῃ εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ πλέον δὲν τον εἶχαναίδα.

Μετὰ πόσης βραδύτητος καὶ πικρίας ἡ Μαρκέλλα ἀνεμνήσθη τῶν λυπηρῶν τούτων ἀναμνήσεων τοῦ βίου τῆς! Ἄλλ' ὅμως ἠσθάνετο ποιᾶν τινα εἰρωνικὴν εὐαρέσκειαν, βεβαιούσα τοὺς ἀνθρώπους τούτους ὅτι ἦτο μόνη, ὅπως μόνη, ἐπὶ τῆς γῆς.

— Μὰ τότενες λοιπὸν, κορίτσι μου, εἶπεν ἡ κυρία Γρεναρδῶνη, ἡ ἀξαδέφη μου θά ἔκανε καλλίτερα νὰ σου δώσῃ ἀνατροπὴν νὰ ταιριάζῃ μὲ τὴν κατάστασί σου καὶ ὄχι νὰ σε ἀνατρέψῃ σὰν νᾶσουνε καμμιά πριντσιποπούλα.

Ἡ κυρία Περμενῆ διὰ νεύματος ἀξιοπρεπεστάτου ὑπέδειξεν εἰς τὴν κυρίαν Γρεναρδῶνη τὸ ἄτοπον τῆς ἐκφράσεώς τῆς, πάραυτα δὲ αὐτὴ ἔκλεισε τὸ στόμα τῆς μετὰ δυσαρεσκείας.

— Καὶ τώρα τί ἀπόφασιν ἔχεις, κόρη μου; ἠρώτησεν ἡ κυρία Περμενῆ.

— Καμμίαν, ἀπεκρίθη ἡ Μαρκέλλα μετὰ πάσης ἀθρότητας.

— Καὶ ὅμως πρέπει νὰ ἀποφασίσῃς καὶ τι, ἐπέμεινε λέγουσα ἡ γηραιὰ μετὰ τρόπου ἐπαγωγῆς ἄμα καὶ σκληροῦ.

Ἡ Μαρκέλλα ἠσθάνθη ὅτι προετίμα πολὺ μᾶλλον τὴν τραχείαν ὑβρίν ἐκείνης, ἢ τὴν ἐπιπλαστον περιποίησιν ταύτης. Διὰ τοῦτο κατένευσε ἀσιπῶσα.

— Ἐννοεῖς, κόρη μου, ὑπέλαβεν ἡ κυρία Περμενῆ, ὅτι ἡμεῖς δὲν εἰμποροῦμεν νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὸ φιλόφρονον ἔργον, τὸ ὅποιον εἶχεν ἐπιχειρήσῃ ἡ ἀνεψιά μου, καὶ νὰ φροντίσωμεν περὶ σοῦ; σὺ πρέπει νὰ ὑποδείξῃς ποιοὶ εἰμποροῦν νὰ σε...

Ἡ Μαρκέλλα ἐγείρασα τὴν κεφαλὴν εἶπε;

— Πολὺ καλά, κυρία, ἐκατάλαθα.

— Θὰ πᾶς νὰ εὐρῆς καμμίαν φιλικὴν σου οἰκογένειαν;

— Τώρα ἀμέσως.

— Πολὺ καλά. Καὶ θὰ μας μνηύσῃς τὴν ἀπόφασίν σου. Τὸ ἐνδιαφέρον τὸ ὅποιον ἔχομεν διὰ...

Ἄλλ' ἡ Μαρκέλλα δι' ἐνὸς βλέμματος ἀνέστειλε τὴν εὐφράδειαν τῆς γηραιᾶς, ἥτις ὅμως ὑπολαβούσα προσέθηκεν:

— Εἰμπορεῖς νὰ πάρῃς μαζί σου μερικὰ πράγματα ἀπ' ἐκεῖνα πού σ' εἶχε δώσῃ ἡ εὐεργέτις σου, μερικὰ ἀσπρόρουχα, λόγου χάριν.

— Εἰμπορῶ νὰ κρατήσω τὸ φόρεμα πού φορῶ; ἠρώτησε μετὰ ψυχρότητος ἡ Μαρκέλλα.

Ἦτο δὲ τὸ φόρεμα ὕπερ ἐφόρει πορευομένη εἰς τὴν ἀγορὰν μετὰ τῆς Τριανταφυλλιάς « τῷ καιρῷ ἐκείνῳ », οἴμοι! ὅστις τοσοῦτον ἀπέιχε, καθ' ὄν ὡς χαρμόσουνον ἐορτὴν ἐθεώρει τὸ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἀγορὰν.

— Βεβαίως. Καὶ ὅταν εὐρῆς μέρος νὰ καθίσης, τότε πρέπει νὰ σου δάψουν ἕνα μαῦρο φόρεμα...

— Ἄς εἶνε, ἀπεκρίθη ἡ κορασις μετὰ τῆς αὐτῆς ψυχρότητος. Εἰμπορῶ, κυρία, νὰ πάρω καὶ ἕνα καπέλλο καὶ ἕνα ἐπανωφόρακι;

Δὲν ἠδύνατο νὰ τη ἀρνηθῶσιν· ἐνεδύθη λοιπὸν ἐνώπιον τῶν γυναικῶν. Ὁ κ. Περμενῆς εἶχε καταβῆ εἰς τὸν κῆπον περιχαρῆς, διότι ἔβλεπε τὰ πράγματα διευθετούμενα φιλικῶς. Ὅτε δὲ ἡ Μαρκέλλα ἠτοιμάσθη, διῆλθε πρὸ τῶν κληρονόμων νεύσασα τὴν κεφαλὴν ὡς σημεῖον χαιρετισμοῦ, καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς μακαρίτιδος Ἑρμίνης.

Στηριχθεῖσα ἐπὶ τοῦ ποδὸς τῆς κλίνης παρετήρησεν ἀπαξ ἔτι τὸ προσφιλὲς πρόσωπον, ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἦσαν στεγνοί, διότι ἡ ὀμότης τῶν ἀγνώστων ἐκείνων ἀνθρώπων εἶχε ξηράνῃ τὰς πηγὰς τῶν δακρῶν τῆς. Παρετήρησεν ὡρὰν πολλὴν καὶ περιπατήστατα τὸ προσφιλὲς πρόσωπον, ἵνα παραλάβῃ ἐν τῇ μνήμῃ τῆς τὴν εἰκόνα αὐτοῦ αἰώνιον, ἔκλινεν ἔπειτα πρὸς τὰς ἐσταυρωμένας χεῖρας τὰς κρατούσας τὸν Ἐσταυρωμένον καὶ τὰς ἠσπασθῆ εὐσεβῶς μετὰ τοῦ τρόμου ἐκείνου, ὃν τὸ τοῦ θανάτου ψῦχος ἐμποεῖ εἰς τοὺς ἀγνοοῦντας ἔτι τί ἐστὶ θάνατος.

— Ὑγίαινε, δευτέρῃ μου μητέρα, εἶπε ταπεινῇ τῇ φωνῇ. Ἐπειτα δὲ στρεφομένη πρὸς τὴν διακόνισσαν προσέθηκε:

— Σὰς εὐχαριστῶ, ἀδελφῆ μου, διὰ τὴν καλοσύνην τὴν ὅποιαν εἰδείξατε πρὸς ἐμέ.

Καὶ ἐξῆλθε τὸν δωμάτιον, ἔκλεισε τὴν θύραν, κατέβη τὴν κλίμακα δρομαία, διῆλθε πρὸ τῶν δύο ἀναμεινουσῶν αὐτὴν γυναικῶν ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τοῦ ἐστιατορίου, καὶ ἐξηρανίσθη ὡς ἐνάεριον ὄπισθεν τῆς ἐξω κιγκλιδωτῆς θύρας.

— Τὴν εἶδες ἐκεῖ τὴν αὐθάδισσα! εἶπεν ἡ κυρία Γρεναρδῶνη, χαρὰ ἔς το! δὲ μας εἶπε οὔτε ἕνα « ἔχετε γεία! »

— Τί νομίζεις! ἀπεκρίθη ἡ γηραιὰ, θὰ εἶνε φοβερὰ κακομαθημένη!

(Ἐπειτα συνέχεια).

Ὁ ἄνθρωπος, αἰώνιος ἐνασχολούμενος εἰς τὸ νὰ ἐποφθαλμιᾷ ὅσα δὲν ἔχει, καὶ νὰ θρηγῇ ὅσα πρὶν εἶχεν, ὀλίγας εὐρίσκει στιγμὰς ἵνα χαρῆ ὅσα ἔχει.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΜΟΥ ἈΡΘΡΟΝ

Ὁ διάσημος κριτικὸς καὶ δημοσιογράφος Φραγκίσκος Σαρσαί ὑπὸ τὸν τίτλον « Πῶς ἔγινε δημοσιογράφος » ἐδημοσίευσεν ἄρτι τ' ἀπομνημονεύματα αὐτοῦ, τὰ ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ του ὡς καθηγητοῦ ἐν τινὶ ἐπαρχίᾳ τῆς Γαλλίας μέχρι τῆς εἰς Παρισίους μεταβάσεώς του, ὅπως ὀριστικῶς ἀποδύθη εἰς τὸ δημοσιογραφικὸν στάδιον. Διὰ τέχνης καὶ χάριτος ἀξιοθαυμάστου περιγράφει λίαν γλαφυρῶς τὴν ἀνίαν τοῦ ἐπαρχιακοῦ βίου, τὸν ὅποιον τοῦ ἦτο πεπρωμένον νὰ δοκιμάσῃ ὑφ' ἑλας του τὰς ἀποχρώσεις ἐνεκα τῶν συχῶν καὶ ἀλεπαλλήλων μεταβάσεων, εἰς ἃς ἐξ ἀδίκου δυσμενείας καὶ καταφορᾶς κατεδικάζετο, ἐκ τοῦ ἐνὸς τῆς Γαλλίας ἄκρου εἰς τὸ ἄλλο ἐξαικοντιζόμενος. Ἀλλὰ τὰς ἰδίας ἐκθέτων ἀναμνήσεις ζωρᾶν καὶ πιστὴν παρέχει συγχρόνως εἰκόνα τῆς οἰκτρᾶς τότε καταστάσεως τῶν εκπαιδευτηρίων ἐν Γαλλίᾳ καὶ τῆς ἀταξίας, εἰς ἣν διέκειτο τὸ ἐκπαιδευτικὸν ἐν γένει σύστημα εἰς χεῖρας ἀδαεῖς ἢ ἀπειροῦς ἐμπεισιαιουμένων. Τ' ἀπομνημονεύματα ταῦτα, ἐν οἷς καταφαίνεται πῶς ἀπὸ ἐπαρχιακοῦ καθηγητοῦ ἐγένετο κατὰ μικρὸν ὁ ὀνομαστός σήμερον συγγραφεὺς, ὁ παντοδύναμος κριτικὸς τοῦ χρόνου, οὐτινας ἡ γνώμη ἔχει κύρος νόμου ἐν ταῖς θεατρικοῖς, περαίνει ὁ Φραγκίσκος Σαρσαί ὡς ἐπομένως: « Προσεπάθησα νὰ δεῖξω, ὅσον εὐλικρινέστερον ἠδυνήθην, πῶς κατὰ μικρὸν καὶ βραδέως ἐμαρρώθη τὸ πνεῦμά μου. Ἐπὶ τῆς ἐλπίδος, ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι γράφοντες εἰς τρεῖς τόμους τὴν μονογραφίαν τοῦ ἀστακοῦ ἢ τῆς μηλολόνης, εὐρίσκονται δὲ καὶ ἄλλοι ἀναγινώσκοντες αὐτούς. Ἡ μονογραφία ἐνὸς ἀνθρώπου ἂν γραφῆ ὑπὸ ἠθολόγου, εἰθισμένου εἰς τὰς ψυχολογικὰς ἀναλύσεις, δυνατὸν νὰ εἶνε ὠφέλιμος καὶ ἐνδιαφέρουσα ».

Ἐκ τῶν ἀπομνημονευμάτων τούτων ἐρανισθέντες δημοσιεύομεν ἐν μεταφράσει τὸ ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον τελευταῖον μέρος αὐτῶν.

Τὴν πρώτῃν τοῦ ἔτους ἐποφελήθεις τῆς ἀδείας, ἥτις δίδεται κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ διδασκάλους, μετέβην εἰς Παρισίους, ὅπου μ' ἐκάλουν τὰ πρὸς τὴν οἰκογένειάν μου καθήκοντα. Ἐδραμον δὲ νὰ ἴδω καὶ τὸν Ἀμποῦ, ὅστις ἦτο τότε ἐν ὄλῃ τῇ λάμψει τῆς δόξης του. Πλήθος ἄμετρον συνέρρεεν εἰς τὸν οἶκόν του, εἶδον δὲ μετὰ θαυμασμοῦ ἄμα καὶ ζηλοτυπίας παρελαύνοντας ἐμπροσθέν μου πολλοὺς περιωνύμους ἄνδρας, καὶ ἤκουσα τοὺς σπινθηρισμούς παρισινής συνδιαλέξεως. Ἡ δόξα ἐκείνη, ἣν ἀνέπνεον ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἀμποῦ, μὲ καθίστα ἐξάλλον· μ' ἐμέθυσε τὸ ὄξυ ἐκεῖνο ἄρωμα τοῦ παρισινοῦ βίου, τὸ ὅποιον προξενεῖ ζάλην εἰς τοὺς ἐπαρχιώτας, ὅπως ὁ καπνὸς τοῦ πρώτου σιγάρου, ὅπερ θελητικῶς καπνίζει ὁ μαθητὴς ἐν τῷ μεταξύ δύο μαθημάτων διαλείμματι.

Ἦτο λοιπὸν τόσον δύσκολον νὰ παρακαθῆσω κ' ἐγὼ εἰς τὸ συμπόσιον ἐκεῖνο καὶ νὰ μετάσχω κ' ἐγὼ τῆς παρατεθειμένης ἀπολαύσεως; Ἡ τράπεζα ἦτο τόσον πλήρης, ὥστε ἦτο ἀδύνατον διὰ τῶν ἀγκώνων ἀγωνιζόμενος ν' ἀνοιξῶ καὶ νὰ καταλάβω μικρὰν θέσιν καὶ νὰ ἴδω τ' ὄνομά μου ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν συνδαιτυμόνων; Διατί τάχα νὰ μὴ λέγουν Φραγκίσκος Σαρσαί, ὅπως ἔλεγον Ἰωάννης Βάις, Ἀλφρέδος Ἀσσολάν, Πρεβῶ-Παραδῶλ, Ἰππόλυτος Ταῖν, χωρὶς ν' ἀναφέρω ἐκεῖνον τὸν μᾶλλον περιώνυμον τότε, τὸν Ἐδμόνδον Ἀμποῦ; Φραγκίσκος Σαρσαί! αἱ δύο αὐταὶ λέξεις ἤχουν τάχα κακῶς εἰς τὰ ὦτα; Καὶ τί ἀπητεῖτο ὅπως τὰς καταστήσω γνωστὰς εἰς τὸ κοινόν,

καὶ περινοστώσι, κατὰ τὴν φράσιν τοῦ ποιητοῦ, ἐπὶ τῶν χειλέων τῶν ἀνθρώπων; Νὰ γράψω ἄρθρα τινὰ ἐν ταῖς ἐφημερίσιν. Ἡμῶν λοιπὸν ἀνίκανος πρὸς τοῦτο;

Ἐσπέραν τινὰ ὑπέστρεψα διακαῶς ἐπιθυμῶν νὰ διαπρέψω διὰ μιᾶς καὶ νὰ ἐκπλήξω κ' ἐγὼ τὸν κόσμον. Ἦρπασα τὴν γραφίδα μου καὶ διῆλθον ὄλην τὴν νύκτα, πυρετώδη νύκτα, γράφων τετρακοσίων ἢ πεντακοσίων γραμμῶν ἄρθρον, ἐν ᾧ περιέγραψον εἰς τοὺς Παρισίους τὸ μόνον πρᾶγμα, ὅπερ ἐγίνωσκον ὀλίγον, τὸν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις βίον καὶ τὰς ἀπολαύσεις αὐτοῦ.

Περατωθὲν τὸ ἐν ἀγγυπνίᾳ γραφὲν καὶ λύχνου ἀπόζον ἐκεῖνο ἄρθρον ἀνέγνων ὑψιφώνως αὐτὸ καὶ δὲν ἔμεινα δυσηρεστημένος. Τὸ ἀντέγραψα καὶ ἀνέγνων αὐτὸ τὸ δεύτερον. Ἐσχημάτισα τὴν πεποιθήσιν ὅτι ὀριστικῶς ἐξάκόλαψα ἀριστοῦργημα.

Ἄχ! δίχως ἄλλο θὰ μοῦ τὸ δημοσιεύσῃ ὁ Φιγαρά. ἄνεφώνησα μετὰ πλήρους ἐπὶ τὸ ἔργον μου πίστεως ταλαντεύων τὴν κεφαλὴν μου.

Κατ' ἀρχὰς πράγματι εἰς τὸν Φιγαρά ἔτρεξεν ὄνοϋς μου. Ὁ Φιγαρά τότε ἐξεδίδετο δις τῆς ἐβδομάδος, ἀλλὰ περιελάμβανεν ὀκτὼ πελωρίας σελίδας, ἐν αἷς κατεβρόχιζε καθ' ἕναστον φύλλον τρομερὰν ποσότητα ὕλης. Εἶξευρον ὅτι ὑπεδέχετο λίαν φιλοφρόνως τοὺς ἀγνώστους, διότι ἀνεύωνεν ἀκαταπαύστως τὸ προσωπικὸν τῆς συντάξεώς του καὶ εἶνε ἀληθέστατον ὅτι πᾶσα ἡ ἐνεργὸς φάλαγξ τῶν συγγραφέων τὰ πρῶτά τῆς γυμνάσια ἐτέλεσεν ἐν τῷ παλαιῷ Φιγαρά.

Ταῦτα διανοούμενος κατεκλίθην καὶ ἐκοιμήθην βαθίως. Τὴν πρωῖαν τῆς ἐπαύριον ἔδραμον πρὸς τὸ ἀριστοῦργημά μου. Φαίνεται ὅτι ἡ νύξ δὲν τὸ ὠφέλησεν ὅσον ἐμέ. Ἐγὼ εἶχον ἐγεγῆθαι φαιδρὸς, εὐδιάθετος, ζωρῆς, ἀκτινοβόλα ἔχων τὰ ὄμματα καὶ δροσερὰν τὴν χροίαν· ἀλλὰ τὸ ταλαίπωρόν μου ἄρθρον μοῦ ἐνεποίησεν οἶκτον ἦτο ὄχρον, καχεκτικόν. Πᾶσαι αἱ εὐφρολογίαι, ἃς ἐφανταζόμενη ὅτι εἶχον ἐγκατασπείρει ἐν αὐτῷ μοῦ ἐφαίνοντο ὅτι κατέπιπτον ἀστοχοῦσαι ὅπως τὸ ἀκόντιον περὶ οὐ βμιλεῖ ὁ Οὐέργιλιος: telum imbelles sine ictu.

— Ποτὲ δὲν θὰ τὸ δημοσιεύσῃ αὐτὸ ὁ Φιγαρά! ἀνέκραξα μετὰ λύπης καὶ ὀργῆς.

Ἀπεφάσισα νὰ προσδάμω εἰς τὸν Ἀμποῦ καὶ νὰ ζητήσω τὴν συμβουλὴν του. Ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν ἠτοιμαζόμενη νὰ ἐκβάλω τὸ χειρόγραφόν μου ἐκ τοῦ θυλακίου μου αἰδῶς τις ἀκατανίκητος μὲ παρεκώλυεν. Οὐχὶ διότι ἐφοβούμην εἰρωνικὴν τινα λέξιν. Ὁ Ἀμποῦ ἦτο ἀληθῆς φίλος καὶ μὲ ἡγάπα θερμῶς, ὥστε δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μὲ λυπήσῃ σκώπτων με. Ἀλλ' ἐφοβούμην μήπως μοὶ εἴπῃ καμμίαν ἀπὸ τὰς τετριμμένας καὶ τυπικὰς ἐκείνας φιλοφρονήσεις, ἐν αἷς, τὸ εἶξευρον κάλλιστα, περιέκλειε τὴν ἐσχάτην περιφρόνησιν.

Αἱ ἐπισκέψεις διεδέχοντο τὰς ἐπισκέψεις προγευματίζον ἐν τῇ οἰκίᾳ του τὴν πρωῖαν, ἐδείπνον

ομοίως τὴν ἐσπέραν, ἀλλὰ οὐδέποτε ἐμένομεν μόνοι καὶ εὐχαρίστου σχεδὸν τὴν τύχην, διότι παρείχεν οὕτω δικαιολογίαν εἰς τὴν δειλίαν μου.

Ἐφθασε τέλος ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ λάβω μίαν ἀπόφασιν. Ἦμην ἔτοιμος πρὸς ἀναχώρησιν. Μετέβην νὰ τὸν ἀποχαιρετίσω, ἐν ᾧ δ' ἐσφιγγον τελευταίαν φορὰν τὴν χεῖρά του :

— Εἰμπορεῖς νὰ διαθέσης πέντε λεπτά; τῷ εἶπον θέλω νὰ σοῦ διαθέσω κάτι τι ποῦ ἔγραψα.

Τὰ εἶχα χάσει τόσο πολύ, ἤμην τόσο κόκκινος, καὶ ἐξεδίπλωσα τὸ χειρόγραφόν μου τόσο γελοῖως, ὥστε δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ τὸν γέλωτα· ἐνόησεν ἀμέσως ὅτι ποτὲ δὲν θὰ κατώρθουν ν' ἀναγνώσω ἐγὼ τὸ ἄρθρον μου.

— Δός μου τὸ χαρτί σου, μοῦ εἶπε· γνωρίζω τὸ γράψιμόν σου· ἔτσι θὰ τελειώσωμεν γρηγορώτερα.

Εἶχα καταφύγει εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ δωματίου καὶ προσεδόκων ἀκίνητος, ἄφωνος, ἀγωνίων ὡς ὁ εἰς θάνατον καταδικασθεὶς καὶ ἐλπίζων νὰ τύχῃ χάριτος.

— Πολὺ καλὸ, μοῦ εἶπεν ὁ Ἀμποῦ ἅμα ἐπέρανεν τὴν ἀνάγνωσιν, εἶνε μὲ οἶστρον γραμμμένο. Ἀλλὰ διατί δὲν ἔβαλες ὑπογραφήν;

— Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ βάλω τὸ ὄνομά μου· θὰ βάλω ἀπλῶς ἐν Χ.

— Ὅχι, χρειάζεται ἐν ὄνομα;... τί ὄνομα; χρειάζεται ἐν ὄνομα ποῦ νὰ μυρίζῃ ἐπαρχίαν... Βινέ; Ναί. Ἀλλὰ Βινέ μονάχα δὲν φθάνει· χρειάζεται καὶ ἐν ἄλλο.

Λαβὼν δὲ τὸ τελευταῖον φύλλον τοῦ χειρογράφου μου ὑπέγραψεν ἰδιοχείρως ὑπὸ τὸ ἄρθρον μου *Satanas Biné*.

— Θὰ μοῦ κάμῃς τὴν χάριν, τὸν ἠρώτησα, νὰ τὸ πᾶς εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ *Φιγαρώ* καὶ νὰ τὸ συστήσῃς;

— Δὲν εἶνε ἀνάγκη· ὁ Βιλμεσάν ἀναγινώσκει ὅλα ὅσα τοῦ στέλλονται.

Ἐγραψεν ὑπεράνω τοῦ τίτλου τοῦ ἄρθρου μου *Παρακαλεῖσθε νὰ τὸ ἀναγνώσετε*, ὑπέγραψεν *Ἐδμόνδος Ἀμποῦ* καὶ μοι ἐνεχείρισεν τὸ χειρόγραφον.

— Ρίψε το εἰς τὸ κιβώτιον τοῦ *Φιγαρώ*, μοι εἶπεν. Εἶπέ πῶς εἶνε τυπωμένον πλέον.

Ἀπῆλθον ἀπὸ δυσβαστάκτου βάρους ἀνακουφισθεὶς ἤμην ἐλαφρὸς, φαιδρὸς. Μοῦ ἐφαίνετο ὅτι οἱ πόδες μου δὲν ἔβανον τὴν γῆν, εἶχον πετρά.

Φανταζέσθε ἴσως ὅτι ἅμα ἐπίστρεψα εἰς τὴν Γρενόβλην, ὠνειροπόλουν ἀκαταπαύστως ἄρθρα καὶ ἐφημερίδας καὶ ὅτι τοῦ λοιποῦ ἡ διδασκαλία μοι ἐνέπνεεν ἀηδίαν. Τὸ παράπαν· ὁ ἀήρ τῶν Παρισίων μὲ εἶχε μεθύσει ἐπὶ στιγμὴν· ἀλλ' οἱ καπνοὶ οὗτοι τῆς φιλοδοξίας ταχέως διεσκεδάσθησαν ἐν τῇ εἰρηνικῇ σφαίρᾳ τοῦ ἐπαρχιακοῦ βίου ἐπανελάθον τὰς καθημερινὰς μου ἀσχολίας καὶ ἄνευ ἴχνους συγκινήσεως ἀνέπτυσσον δις τῆς ἐβδομάδος τὴν ἐφημερίδα, ἐν ἣ εἶχον ἐπὶ στιγμὴν ἐλπίσει νὰ ἀναγνώσω τὸ ἄρθρον μου.

Ἐν τούτοις ἡμέραν τινά, ἐν τῷ ἀναγνωστηρίῳ, ἀνοίξας τὸν *Φιγαρώ* κατελήφθην ὑπὸ θαύμους. Τὸ ἄρθρον μου ἐξετείνετο πρὸ τῶν ὀμμάτων μου ἐν τρισὶ στήλαις, κάτωθι δ' αὐτοῦ ἀπῆστραπτε τὸ ψευδώνυμον, ὅπερ μ' ἐφιλοδώρησεν ὁ Ἀμποῦ: *Satanas Biné*. Δὲν ἠδυνήθη κατ' ἀρχὰς νὰ τὸ ἀναγνώσω, τόσο μεγάλη ἦτο ἡ συγκίνησίς μου, ἡ καρδιά μου ἐπαλλε σφοδρῶς καὶ αἱ γραμμαὶ ἐχόρευον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. Κατὰ μικρὸν συνῆλθον ἐνετρυφῶν ἐν ἐκάστη φράσει, σφοδρὰν καὶ βαθεῖαν αἰσθανόμενος χαρὰν. Εἶχον παρεισπρήσει κατὰ τὴν τύπωσιν δύο τυπογραφικὰ λάθη, ἀσήμαντα, εἶνε ἀληθές, ἀλλὰ παραβλάπτοντα οὐδὲν ἦσαν τὸ κλασικὸν ἐκεῖνο ἄρθρον. Μοῦ ἐφάνη ὅτι δύο πύρινοι αἶγμαί εἰσέδυσον εἰς τὸ στήθος μου καὶ τὸ διεπύρουν. Ἐκεῖνα τὰ ἄθλια τυπογραφικὰ λάθη κατέστρεφον ὅλην τὴν εὐτυχίαν μου.

— Πῶς ὁ διορθωτὴς δὲν τὰ εἶδε; Πῶς ὁ Βιλμεσάν δὲν ἐχάλασε τὸν κόσμον ἀπὸ τὴν ἀγανάκτησίν σου;

Ἐδῶκα τὴν ἐφημερίδα εἰς τὸν ζητήσαντα αὐτὴν γείτονά μου. Τὸν εἶδον ὅτι ἤρχισε ν' ἀναγινώσκῃ τὸ ἄρθρον· κατεσκόπευα τὸ πρόσωπόν του προσπαθῶν νὰ μαντεύσω τὰς ἐντυπώσεις του ἐκ τῆς ἐκφράσεως τῆς φυσιογνωμίας του· καὶ ἠσθάνθη ἐν τῷ βάθος τῆς ψυχῆς μου ἐπιθυμίαν παράφορον, ἀκατανίκητον νὰ τῷ εἶπω ὅτι ἔφθασεν εἰς τ' ἀμφίβολα μέρη:

— Εἶνε τυπογραφικὸν λάθος! Εἶνε φῶς φανερόν ὅτι εἶνε τυπογραφικὸν λάθος!

Ἀλλὰ δὲν ἐφάνη ὅτι τὸ παρετήρησεν ὁ βλαξ! Τί τοῦ ἐχρειάζετο λοιπὸν διὰ νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον του; Νομίζω μάλιστα ὅτι δὲν ἀνέγνω μέχρι τέλους τὴν τρίτην στήλην καὶ τοῦτο μὲ κατελύπησε· διότι περὶ τὸ τέλος εὕρισκετο φράσις τις καθ' ὑπερβολὴν εὐφυῆς, διὰ τῆς ὁποίας ἤλπίζον νὰ κινήσω εἰς θαυμασμόν καὶ γέλωτα τὸν ἀναγνώστην. Ἀλλὰ δὲν ἔλαβε τὸν κόπον οὔτε εἰς τὴν καθ' ὑπερβολὴν εὐφυῆ φράσιν νὰ προσέξῃ ὅπως οὔτε εἰς τὰ δύο τυπογραφικὰ λάθη. Ἦτο ἡλίθιος!

Παρέμεινα ἐπὶ μακρὸν ἐν τῷ ἀναγνωστηρίῳ ὅπως συνέλω ἐκ τῆς συγκινήσεώς μου. Ἐνεκα τοῦ διδασκαλικοῦ μου ἐπαγγέλματος ἤμην ἠναγκασμένος νὰ μείνω ἄγνωστος δὲν ἠδυνάμην νὰ καταστείλω τὴν ὑπερκεχειλιζούσαν χαρὰν. Μοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἅμα ἐτόλμων ἐν βῆμα νὰ κάμω εἰς τὴν ἑδὸν, ὅλοι οἱ ὀφθαλμοὶ θὰ προσηλοῦντο ἐπ' ἐμοῦ. Ἦκουον ἤδη ψιθυρισμὸν τινὰ κατὰ τὴν διάβασίν μου· «Αὐτὸς εἶνε! αὐτὸς ποῦ ἔγραψε τὸ ἄρθρον!» Πῶς νὰ κατορθώσω νὰ σβέσω τὴν ἀστράπτουσαν ἐν τῷ βλέμματί μου εὐδαιμονίαν; Ἐσχημάτισα τὸ πρόσωπόν μου ὅσον σοβαρώτερον ἠδυνήθη καὶ ἐπίστρεψα εἰς τὴν κατοικίαν μου, βαδίζων παρὰ τοὺς τοίχους, συμμαζευμένος, σιωπηλός· εἶχον τὸ μυστηριώδες ἦθος ἀνθρώπου φέ-

ροντος μέγα μυστικόν, ὅπερ, ἂν ἐμαντεύετο, θὰ ἦτο εὐδαιμονέστατος. Ἀλλ' ἅμα εἰσῆλθον εἰς τὸ δωματίόν μου καὶ ἐκλείδωσα τὴν θύραν, ἐξέσπασεν ἐλευθέρως ἡ πνίγουσά με χαρὰ· ἐτραγώδησα, ἐχόρευσα, ἔκαμα μυρίας ἀνοησίας· ὀλίγου δεινῆ εἰλησμένου, ἐγὼ δ' κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν ἀκριβεῖαν εἰθισμένους, τὴν ὠρισμένην ὥραν τοῦ καθημερινοῦ μαθήματός μου.

Τὴν ἐπαύριον ἐπεσκέφθην ὅλους τοὺς φίλους μου, μετὰ τὰς πρώτας δὲ τυπικὰς φράσεις, ἐφρόντιζον τακτικῶς νὰ ἐρωτῶ ἕκαστον ἀδιαφόρως δῆθεν:

— Μήπως ἐδιαβάσατε τὸ τελευταῖον φύλλον τοῦ *Φιγαρώ*; Ἐχει ἐν ἄρθρον περὶ τῶν ἐπαρχιῶν... Αὐτὸς ποῦ τὸ ἔγραψε γνωρίζει τὸν ἐπαρχιακὸν βίον.

Ἐννοεῖτε ὅτι ἔσπευσα νὰ γράψω καὶ δεύτερον, δημοσιεύθην ὡς τὸ πρῶτον, εἶτα δὲ καὶ τρίτον καὶ τέταρτον· καὶ τὸ τρίτον δὲ καὶ τὸ τέταρτον μοι ἐπανῆλθον ὁμοίως ἐν καλῇ θέσει τυπωμένα. Τὸ πέμπτον δὲν ἐδημοσιεύθη.

Δὲν ἐδημοσιεύθη οὔτε τὸ πέμπτον, οὔτε τὸ ἕκτον, οὔτε τὸ ἑβδομὸν καὶ μὲ κατέλαβε βαθεῖα θλίψις ἢ μᾶλλον θανάσιμος ἀνησυχία. Ἐως ἐδῶ μόνον ἦτο; Διατί μ' ἐξοβέλισαν ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν συντακτῶν; Ὁ Μονσελί, ἐν ἐνὶ τῶν εὐφρεστερῶν τοῦ ἄρθρου εἶχε διηγηθῆ ὅτι ὁ Βιλμεσάν ἀπ' οὐ ἐπίεζεν, ἐστράγγιζε μέχρι τελευταίας ρανίδος τοὺς γράφοντας ἐν τῷ *Φιγαρώ*, προσέφερον εἰς αὐτούς, ὡς εὐχαριστήριον, ράβδον μὲ τὴν ὁποίαν τοὺς παρώτρυνε νὰ χαράσσουσιν ἐν τῷ κήπῳ τοῦ Κεραμεικοῦ μεγάλους κύκλους ἐπὶ τῆς ἄμμου. Μήπως λοιπὸν ἔδωκε καὶ εἰς ἐμὲ τὴν ράβδον μου; Τὸ περισσότερο δὲ τρόμον ἐμποιήσαν μοι ἦτο ὅτι ὁ Ἀμποῦ μοι ἔγραψε, μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν τριῶν ἢ τεσσάρων πρώτων ἄρθρων, νὰ ἐπιχειρήσω τὴν συγγραφὴν ἄλλης σειρᾶς, διότι τὸ ἐκ τῆς πρώτης ἐνδιαφέρον τῷ ἐφαίνετο ἐξαντληθῆν.

Ἐμαθον βραδύτερον, ὅτι μετέσχον τῆς συντάξεως τοῦ *Φιγαρώ*, διατί δὲν ἐδημοσιεύθησαν τὰ ἄρθρα μου, καὶ ἡ ἱστορία εἶνε ἀρκούντως περιεργός.

Ἐν ὄλῃ μου τῇ ἀφελείᾳ ἐνόμιζον ὅτι ἅμα αἱ ἐπιστολαὶ μου ἔφθανον εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ *Φιγαρώ* ὁ Βιλμεσάν ἐφρόντιζε νὰ τὰς ἀναγινώσκῃ ὁ ἴδιος, εὐλαβῶς, ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἕως εἰς τὸ τέλος, καὶ δὲν θὰ ἐξεπληττόμην διόλου ἂν ἐμάνθανον ὅτι συνεκάλει ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς συντάξεως ὅπως εἰς ἐπήκουον αὐτοῦ ἀναγνώσῃ τὸ ἄρθρον μου. Ἐπίστελλον λοιπὸν, προσωπικῶς πρὸς αὐτόν, ἐκτὸς τοῦ πρὸς τύπωσιν χειρογράφου τὰς σκέψεις μου περὶ τῶν ἐκδοθέντων ἐν τῷ μεταξὺ φύλλων, ἐξέθετον δὲ ταύτας μὲ τὴν τραχύτητα ἐκείνην τῆς φράσεως, ἧτις κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ φιλολογικοῦ μου σταδίου ἐγένετο παραίτιος ἀσπόνδου ἐχθρας κατ' ἐμοῦ πολλῶν. Ἠμέραν τινὰ μοῦ κατέβη νὰ τῷ γράψω: «Εἰς τὴν ἐφημερίδα σας ἔχετε καὶ ἓνα βλάκα, ὁ ὁποῖος

δὲν εἰξεύρει γοῦ ἀπὸ γαλλικά, κτλ.» Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος βλάξ ἐξετέλει καθήκοντα γραμματέως τῆς συντάξεως. Ἀνέγνω τὸν θερμὸν μου περὶ τῶν ἄρθρων τοῦ ἐπαινον, ἔλαβε φιλοφρόνως τὸ ἰδικόν μου διὰ τοῦ δέικτου καὶ τοῦ ἀντίχειρος καὶ τὸ ἔρριψεν εἰς τὸ καλάθιον χωρὶς νὰ εἶπῃ λέξιν εἰς τὸν διευθυντὴν, ὅστις εἶχε δὲ καὶ περὶ τῶν νὰ μεριμνήσῃ. Ἐκτοτε ἤμην καταδικασμένος πᾶσα ἐπιστολή τὴν ὑπογραφὴν *Satanas Biné* φέρουσα, μετέβαινε, χωρὶς κἂν ν' ἀναγνώσθῃ, ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ γραμματτοκομιστοῦ εἰς τὸν φοβερὸν κάλαθον· οὕτω δὲ οἱ ἐπιγενομένοι ἐστερήθησαν τριῶν ἀριστουργημάτων, οὐδέποτε δημοσιεύθων.

Francisque Sarcey

ΕΝΤΟΣ 12 ΩΡΩΝ

ΑΓΑΠΗΘΕΙΣ, ΠΡΟΔΟΘΕΙΣ ΚΑΙ ΦΟΝΕΥΘΕΙΣ

Ἵτι καὶ ὁ τηλεγράφος αὐτὸς δύναται νὰ καταστῇ ἐπικίνδυνος ἀνταγωνιστὴς τῶν μυθιστοριογράφων, περὶ τούτου πείθει ἡμᾶς τὸ ἀκόλουθον *καλοδιακὸν μυθιστόρημα* ἀνελιχθὲν μεταξὺ τῶν τηλεγραφείων Λονδίνου καὶ Νέας Ὑόρκης.

Λορδῆρον, 1 Ἀυγούστου, μεσημβρία.

« Ἀγαπητὴ Ἰωάνθαν. Θέλω νὰ νυμφευθῶ. Αἱ ἀγγλίδες μὲ ἀνιῶσιν. Ἐκλεξόν μοι ἀμερικανίδα ἀρέσκουσάν μοι ».

Νέα Ὑόρκη, 1/2 ὥρα μ. μ.

« Ἀγαπητὴ Τζῶν. Ἐύρον ἀκριβῶς κάτι ταιριαστὸν διὰ σέ. Ὁφθαλμοὶ γαλανοί, ὀδόντες λευκοί, κόμη μαύρη, χρῶμα ὠραῖον, ὀσφύς λεπτή (οὐχὶ ἰσχνή), γυνὴ τακτικὴ καὶ οἰκονόμος, ἀληθὴς θησαυρός! »

Λορδῆρον, 1 μ. μ.

« Σ' ἐμπιστεύομαι καθ' ὅλοκληρίαν καὶ σοὶ δίδω πληρεξουσιότητα νὰ διαπραγματευθῆς ».

Νέα Ὑόρκη, 2 μ. μ.

« Σ' ἐξέθειασα πρὸς αὐτήν. Ἐγκαρδίως ἀποδέχεται τοιοῦτον σύζυγον, ἀλλ' ἐπιθυμῆι πρότερον φωτογραφίαν ».

Λορδῆρον, 2 1/2 μ. μ.

« Προσαρμύζω εἰς τὸ τηλεγραφικὸν σύρμα συσκευὴν Κασέλλη καὶ ἐπ' αὐτῆς τὴν ἀπαιτουμένην εἰκόνα ».

Νέα Ὑόρκη, 3 μ. μ.

« Σ' εὕρισκε πολὺ ὠραῖον καὶ συγκατατίθηται νὰ σέ συζευθῇ. Διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου λάβε τὴν εἰκόνα τῆς μελλονύμφου σου μίς Ζέννου. »

Λορδῆρον, 3 1/2 μ. μ.

« Ἀξιολάτρευτος Ζέννου! Ἀπὸ τῆς πρώτης

(1) Διὰ τῆς ἐφευρέσεως ταύτης τοῦ Κασέλλη δύναται τὴν βοήθειάν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ νὰ φωτογραφίσῃ ἐξ ἀποστάσεως!

στιγμῆς, καθ' ἣν ἠτένισα τοὺς θελκτικoὺς σου χαρακτῆρας, ἐνεχαράχθησαν οὗτοι βαθέως εἰς τὴν καρδίαν μου. Θέλεις νὰ ιδρύσῃς τὴν εὐτυχίαν μου διὰ παντός; »

Νέα Ὑόρκη, 4 μ. μ.

«Ναί, συγκατατίθεμαι, ἀγαπητέ Τζῶν. Ὁμοίως καθιδύουσαν ἐντύπωσιν μοὶ προῦξένησεν ἡ σὴ εἰκὼν. Ἀλλὰ ξύρισε τὰς παραγναθίδας σου!»

Λορδῆντορ, 4 1/2 μ. μ.

«Πρὸς τὸν Ἰωνάθαν. Ἀγόρασον ἀδάμαντας ἀντὶ 1500 λιρ. στερλ. παρὰ τοῦ περιφημοτέρου ἀδάμαντοπώλου τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ πρόσφερε αὐτοὺς ἐν ὀνόματί μου τῇ περιλημῆνι.»

«Πρὸς τὴν Ζέννυ. Προσφιλές πλάσμα, λάβε τὰ κοσμήματα ταῦτα εἰς ἐνδειξίν τοῦ ἔρωτός μου. Ἡ λάμψις των εἶνε μόλις ὡς ἡ φωσφορικοῦ πυρείου ἀπέναντι τῆς φλογός, ἥτις μὲ καταβιβρώσκει.»

Νέα Ὑόρκη, 5 1/2 μ. μ.

«Ἀγαπητέ Τζῶν! Εἶμαι βαθέως συγκεινημένη ἐκ τοῦ λαμπροῦ δώρου. Εὖρες τὴν πρὸς τὴν καρδίαν μου ὕδόν. I love you with all my heart (Σὲ ἀγαπῶ ἐξ ὅλης καρδίας).

Λορδῆντορ, 6 μ. μ.

«Εἶμαι εἰς τὸν ἕβδομον οὐρανόν. Ἀγγελέ μου, πόσον ἀνυπομονῶ νὰ σὲ σφίξω εἰς τὰς ἀγκάλας μου, ὡς σύζυγόν μου. Τὴν νύκτα ταύτην ἐπιβιβάζομαι ἀτμοπλοίου, ἵνα σπεύσω πρὸς σέ. Χαῖρε, μέχρι τῆς προσεχοῦς εὐδαιμονίας.»

Νέα Ὑόρκη, 8 μ. μ.

«Ἀγαπητέ Τζῶν. Εἶνε ἀνωφελές νὰ ταξειδεύσῃς. Ὄταν ἐγνώρισα πλησιέστερον τὴν μίς Ζέννυ κατὰ τὰς περὶ σοῦ διαπραγματεύσεις, ἐρωτεύθη τὸν ἄγγελον αὐτόν. Τῇ ἠνοιξα τὴν καρδίαν μου καὶ μοὶ ἔδωκε τὴν προτίμησίν της, διότι ἐγὼ ἤμην ὁ πλησιέστερός της, ἐνῶ σὺ χωρίζεσαι ἀπ' αὐτῆς διὰ τοῦ ὠκεανοῦ. Τὸ μεσονύκτιον τελοῦμεν τοὺς γάμους μας.»

Λορδῆντορ, 8 1/2 μ. μ.

«Ἰωνάθαν, εἶσαι ἀχρεῖος. Ἡ ὕβρις αὐτῆ ἀπαιτεῖ αἷμα. Ἐκλέγω ὡς μάρτυράς μου ἐν Νέας Ὑόρκη τὸν Ἰόνσον καὶ τὸν Ἀδάμ.»

Νέα Ὑόρκη, 9 μ. μ.

«Μάρτυρές μου ἐν Λονδίῳ εἶνε οἱ Σμιθ καὶ Στούαρτ. Εἶσαι ὁ προσβεβλημένος καὶ δύνασαι νὰ ἐκλέξῃς τὰ ὄπλα. Σπεῦσον. Τὸ μεσονύκτιον πρέπει νὰ νυμφευθῶ.»

Λορδῆντορ, 10 1/2 μ. μ.

«Πρὸς τοὺς Ἰόνσον καὶ Ἀδάμ. Ἴδου οἱ ἄροι μου. Ὅπλον, τὸ ἠλεκτρικὸν σύρμα. Ἐκαστος διαβιβάζει τῷ ἀντιπάλῳ ἰσχυρὸν κεραυνόν. Ὁ λαχνὸς ἀποφασίζει τίς πρῶτος θέλει πυροβολῆσαι διὰ τῆς ἠλεκτρικῆς συστοιχίας.»

Νέα Ὑόρκη, 11 μ. μ.

«Ὁ λαχνὸς ἀπεφάσισεν ὑπὲρ τοῦ Ἰωνάθαν.»

Λορδῆντορ, 11 1/2 μ. μ.

«Εἴμεθα ἐνταῦθα ἔτοιμοι. Παρακαλῶ εἰδοποιήσατέ με 2 λεπτὰ πρότερον.»

Νέα Ὑόρκη, 2 λεπτὰ πρὸ τοῦ μεσονυκτίου.

«Τὸ μεσονύκτιον ἀκριβῶς ἀφίνομεν τὸν ἠλεκτρικὸν σπινθῆρα ἀπὸ τὴν συστοιχίαν. Προσέξατε.

ΙΟΝΣΩΝ καὶ ΑΔΑΜΕ»

Λορδῆντορ, μεσονύκτιον.

«Ὁ Τζῶν ἔπεσε νεκρὸς εὐθύς ὡς ὁ κεραυνὸς τὸν εὖρεν. Αἱ ἀπαιτήσεις τῆς τιμῆς ικανοποιήθησαν.

ΣΜΙΘ καὶ ΣΤΟΥΑΡΤ.»

[Ἐκ τοῦ βερολιναίου εἰκονογραφημένου Schorer's Familienblatt]

Ἡ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Λογία καὶ φιλεπιστήμων Κυρία, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς ἐξῆς δημοσιευμένης ἐπιστολῆς αὐτῆς, ἀνακοινῶ ἡμῖν ἀνωμόως τὰ ἐπόμενα συμπληρωτικὰ εἰς ὅσα ἐν προηγουμένοις φύλλοις ἐδημοσιεύσαμεν περὶ αὐτοκτονίας τῶν ζῴων, ἅτινα ἀσμένως καταχωρίζομεν εὐχαριστοῦντες τὴν ἀνώνομον ἡμῶν συνεργάτιδα ἐπὶ τῇ ἀξιολόγῳ ἀνακοινώσει.

Κύριε διευθυντὰ τῆς Ἑστίας,

Εἰς δύο φύλλα τοῦ ἀξιολόγου ἡμῶν περιοδικοῦ ἐγένετο ἤδη λόγος περὶ αὐτοκτονίας παρὰ τοῖς ζῴοις, καὶ μετὰ μεγίστου διαφέροντος ἀνέγνωνα τὰ περὶ τοῦ θέματος τούτου γραφέντα. Ἐκ τούτων λαμβάνουσα ἀφορμὴν, τολμῶ ν' ἀποστείλω σημείωσιν παρατηρήσεώς τινος, ἐχούσης σχέσιν πρὸς τὸ ἀνωτέρω θέμα, ἐλπίζουσα ὅτι, ἂν εὐαρεστηθῆτε νὰ λάβητε ὑπ' ὄψιν ταύτην, θέλω ἴσως, ἐξ εὐμενείας τινὸς τῶν περὶ ὑμᾶς ἐπιστημόνων συνεργατῶν, φωτισθῆ περισσώτερον ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Παρὰ τὸν αἰγιαλὸν ἐξοχῆς τινος τῆς νήσου Εὐβοίας συνέλαβον γαστροζῴον, τῆς οἰκογενείας τῶν Ὀλοθουρίων. Σκοποῦσα νὰ παρατηρήσω λεπτομερέστερον τὰ κατ' αὐτό, ἔθηκα τὸ ζῴον ἐν λεκάνῃ πλήρει θαλασσίου ὕδατος καὶ ἐτήρησα αὐτὸ ἐπὶ δύο ἡμέρας, ἀνανεοῦσα τὸ ὑγρὸν. Πλὴν τὴν τρίτην, δὲν ἐνθυμοῦμαι ἀκριβῶς ἔνεκα τίνος ἀπασχολήσεως, μοὶ διέφυγε ν' ἀνανεώσω τὸ νερόν, καί, ὅτε ἐνεθυμήθην τὸ πτωχόν μου γαστροζῴον, εὖρον αὐτὸ σάκκον κενὸν μόνον. Παρ' αὐτῷ ἐπέπλεον ὀλοκλήρος ὁ πολυσύνθετος πεπτικὸς τοῦ ζῴου σωλήν! Μετ' ἐλέγχου συνειδήσεως ἀπέρριψα τὴν λεκάνην μετὰ τῶν περιεχομένων, ἀλλ' ἡ ἐκπληξίς μου ἐπὶ τῷ συμβάντι ὑπῆρξε μεγίστη. Δὲν ἐτόλμησα νὰ ἐπαναλάβω τὸ σκληρὸν πείραμα ἐπὶ ἐτέρου ζῴου, ἀλλ' ἅμα τῇ ἀφίξει μου εἰς τὴν πόλιν προσέδραμον εἰς τὸ πρῶτον εἰς χεῖράς μου τυχὸν ἐπιστημονικὸν σύγγραμμα,

ζητοῦσα τὴν ἐξήγησιν τοῦ φαινομένου. Ἦτο δὲ τοῦτο «La vie et les moeurs des animaux» ὑπὸ Louis Figuier.

Καὶ ἀνέγνωσα ἐν αὐτῷ ὅτι εἰς τὰ γαστροζῴα τῆς τάξεως ταύτης, ὡς καὶ εἰς ἕτερα τῆς κλάσεως τῶν Ἀκτινωτῶν καὶ δὴ εἰς τοὺς Ἀστερίας παρατηρεῖται τὸ φαινόμενον τῆς αὐτοκτονίας, εἴτε ὅπταν ὑπὸ ἐχθροῦ καταδιώκονται, εἴτε ὅταν ὑπ' ἄλλης τινὸς ἀνάγκης πιέζονται. Καὶ τὰ μὲν Ὀλοθούρια ἀπορρίπτουσι τὸν ἐντερικὸν σωλήνα, οἱ δὲ Ἀστερίαι ἀποσπῶσι τὰ ἀκτινοειδῆ αὐτῶν ἄκρα ἀπὸ τοῦ κεντρικοῦ δίσκου! Ἀνέγνωνα προσέτι ὅτι τ' ἀποβληθέντα πεπτικὰ ὄργανα τῶν Ὀλοθουρίων ἀναπληροῦνται ὑπὸ τῆς δαψιλοῦς φύσεως, μεταγομένου τοῦ ζῴου εἰς αἰσιωτέρας περιστάσεις, ὡς παρατηρήθη ὑπὸ τοῦ δόκτορος Johnston, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ αὐτοῦ προμνημονευθέντος συγγράμματος. Δύναται λοιπὸν τὸ γαστροζῴον νὰ θνήσκῃ καὶ ν' ἀναζῆ κατὰ βούλησιν; (ἂν δύναται νὰ ἐπιτραπῆ ἡ λέξις). Ὅποιον προνόμιον! Βεβαίως δυσκολεύεται ἡ ἀνθρωπίνῃ φιλαυτίᾳ ν' ἀποδώσῃ εἰς τόσῳ ἀτελῆ ὄντι τὸ θλιβερόν πλεονέκτημα τῆς ἐν συνειδήσει αὐτοκτονίας, ὅπερ μόνον εἰς τὸν ἠθικὸν κόσμον ἡδύνατο ν' ἀπαντᾷ. Πλὴν τίς δύναμις, ὅποιον ἐνστικτον ὠθεῖ αὐτὰ εἰς τὸ ἀπεγνωσμένον τέλος;

V.

Σημ. «Ἑστίας». Φίλος εἰδήμων τῆς «Ἑστίας», εἰς ἂν ὑπεβάλομεν τὰ ἀνωτέρω, ἐπεσημείωσεν ἡμῖν τὰ ἐπόμενα περὶ τοῦ φαινομένου:

«Εἶνε ἀληθές ὅτι ὀλοθούριά τινα ἐκ τῶν ἐχτινοδέρμων ἔχουσι τὴν ιδιότητα ν' ἀπαλλάσσονται μεγάλου μέρους τοῦ πεπτικοῦ αὐτῶν σωλήνος διὰ τῆς ἔδρας, ἄνευ τινὸς βλάβης, διότι τὸ ἀποριφθὲν ἀναγεννᾶται. Πολλοὶ ἐπίσης ἀστέρες, καὶ ἰδιὰ ὀφίουροι τῆς αὐτῆς συνομοταξίας, αὐτομάτως καταμεριζόμενοι πολλαπλασιάζονται οὕτως διότι ἕκαστον τεμάχιον μετὰ τινα χρόνον ἀποικτᾷ πάντα τὰ ὄργανα τοῦ τελείου ζῴου. Τὸ φαινόμενον τοῦτο τῶν ἐχτινοδέρμων προοιδεῖ τὴν φυλετικὴν αὐτῶν καταγωγὴν. Τὰ ζῴα ταῦτα φαίνονται ἀποτελεσθέντα ἐκ τοῦ συνουισμοῦ πλειοτέρων ὁμοίων, ἅτινα διαφυλάττουσι, καίτοι συνηνωμένα, ἅπαντας τοὺς ἰδιαιτέρους αὐτῶν χαρακτῆρας, καὶ ἐν καιρῷ δύναται πάλιν νὰ ζήσωσι μόνᾳ ἡ καὶ ἀναπληρώσωσι τὰς ἐλλείψεις των.

Καὶ εἰς τὰ ὀλοθούρια λοιπὸν, καίτοι ἐξωτερικῶς δὲν διακρίνομεν τὴν ἀκτινοειδῆ μορφήν, συμβαίνει τοιοῦτόν τι μαρτυροῦν τὴν κοινὴν μετὰ τῶν ἐχτινοδέρμων καταγωγὴν.

Ἐξωθούσι δὲ τὰ πράγματα οἱ ἀπανταχοῦ διαρῶντες αὐτοκτονίας τῶν ζῴων ἐν τῇ ἀνωτέρω περιστάσει τὸ ὀλοθούριον ἀπέθανεν ἐλλείψει ἀφθόνου ὕδατος. Οἱ πνεύμονες τοῦ ζῴου τούτου, διότι διὰ τοιούτων ἀναπνέει, οἴτινες κείνται παρὰ τὴν ἔδραν, βαθημῶδον ἐκτεινόμενοι ὕπως ἐν μείζονι ἐκ-

τάσει ὕδατος ἀντλήσωσιν ἀέρα, ἐξέρχονται ἐξ ὀλοκλήρου συμπαρασύροντες καὶ τὸ ἄκρον τοῦ πεπτικοῦ σωλήνος, ὅστις εἶνε τρις μακρότερος τοῦ σώματος τοῦ ζῴου. Μὴ δυνάμενον πλέον τὸ ζῴον ν' ἀνασύρῃ τὰ ἐκβληθέντα ἀποθνήσκει ἐξ ἀσφυξίας. Ὄταν ζῆ ἐλεύθερον ἐν τῇ θαλάσῃ, μόνον μεγάλου μέρους τοῦ πεπτικοῦ σωλήνος ἀπαλλάττεται, οὐχὶ δὲ καὶ ὅλων τῶν ἐντοσθίων.

Τὰ ζῴα ταῦτα ζῶσιν ἔρποντα βραδύτατα, κατ' ἀκολουθίαν δυσκόλως δύναται νὰ διαφύγῃσιν ἐπαπειλοῦντα κίνδυνον, ὁ δ' ἐπερχόμενος ἐχθρὸς, ἂν ἔχῃσι τοιούτων, διότι ἀγνοοῦμεν τοιούτους τῶν ζῴων τούτων, πλὴν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ἐσθιοντος ὀλοθούριον τὸ ἐδάδιμον, βεβαίωτατα δὲν θὰ ἠμποδίζετο νὰ καταπῆ τὸ θῦμά του εἴτε ἐντὸς αὐτοῦ εἴτε ἐκτὸς ἔφερε τὰ ἐντόσθια.

N. X. A.

Ἡ ΚΟΡΗ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΕΩΣ

Γεννήθηκες τὴν Ἀνοιξί· καὶ ἀντὶ νάρθηδον ἡ Μοίραϊς
Νὰ σὲ μοιρώσω βρασταϊκῆς κ' εὐθύς νὰ φύγῃς πάλι,
Ἐσὺ ἀπὸ τὴν Ἀνοιξί μοιρώθηκες καὶ πῆρες
Τῆς Ἀνοιξί τὰ κάλλη.

Ἄπ' τὸ χρυσὸ τὸν ἥλιο της χρυσῶσαν τὰ μαλλιά σου,
Βαπτίστηκαν τὰ μάτια σου ἔς τῆς νύχτας της τὸ χρώμα,
Κι' ἀπ' τῶν ἀνθῶν της τὴ θωριὰ ἐθάψῃς ἡ θωριὰ σου
Καὶ τὸ μικρὸ σου στόμα.

Ἄπ' ταῖς γλυκεραῖς της ταῖς βραδείαις ταῖς μοσχουρωδάταις
Πῆρες τὸν πρῶτον ἀνασασμὸ γιὰ νὰ μοσχουμυρίξῃς,
Κ' ἐπῆρες ἀπὸ ταῖς αὐγαῖς, πούνε δροσιὰ γεμάταις
Δροσοῦλα γιὰ ν' ἀνθίξῃς.

Μ' ὀλόχαρο κελῶδημα τὰ μέτρατα πουλιὰ της
Ἐδειξανε ἔς τὸ στόμα σου πῶς πρέπει νὰ μιλήσῃς,
Κ' ἐπρόκισσε τὸ γέλιο σου μετὰ τῆς γλυκερῆς καλλιὰς της
Ἡ κρυσταλλένῃ βρῦσι.

Κ' ἡ φύσις ὅλη, ἔαστερη, ἀνόστρωτη, δροσάτη,
Μέσ' ἔς τὴ ζωὴ σου εὐρέθηκε μετὰ μίαν ζωντανεμένην...
Θροναίστην ἢ βασιλισσᾶ ἔς ἐν' ἄξιο της παλάτι
Κ' ἐκαῖ γιὰ πάντα μένει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Πονηρία κυνός.—Ἐχω μέγαν κύνα τῆς Νέας Γῆς, ὀνόματι Βλόκ, πολὺ λαίμαργον εἰς τὰ γλυκίσματα. Συχνότατα, ὅταν διέβαινον ἀπὸ κανὲν ζαχαροπλαστεῖον, ὁ σκύλος ἐσταμάτα καὶ μὲ παρητήρει ὡς ἐπικαλούμενος τὴν γενναϊότητά μου· ἐγὼ δὲ συγκινούμενος ὑπὸ τῆς ἀφώνου δεήσεώς του τὸν καθίστων εὐτυχῆ διὰ δαπάνης ἐνὸς πενταλέπτου.

Ὁ κύων ἀναμφιβόλως παρητήρησεν ὅτι μόνον ἐπ' ἀνταλλαγῇ τοῦ πενταλέπτου μου ἰκανοποιεῖτο ἢ λαίμαργία του, καὶ ὠφελῆθη ἐξ αὐτοῦ· διότι ἤδη δὲν ἀναγκάζομαι νὰ μεσολαβῶ μετὰ πλάκωντοπώλου

καὶ αὐτοῦ πάντοτε ὁσάκις τῷ δίδεται πεντάλεπτον τὸ λαμβάνει διὰ τοῦ στόματος μετὰ προφανοῦς εὐαρεσκείας καὶ τρέχει εἰς τὸν πλησιέστερον πλακουτοποιὸν ἐκεῖ ἀρίνει νὰ πῆσῃ τὸ σολδίδιον του, καὶ δὲν φεύγει πρὶν ἢ πρὸς ἀντάλλαγμα τοῦ δώσωσι πλακοῦντα, τὸν ὅποιον μοὶ φέρει πρὶν φάγη, διὰ νὰ μοῦ δεῖξῃ ἀναμεριδῶς ὅτι δὲν ἀφέθη νὰ τὸν ἀπατήσωσιν.

Ἄνωφελές νὰ εἶπω ὅτι, ἐὰν ἀντὶ νομίσματος τῷ δώσωσιν ἄλλο ἀντικείμενον, δὲν ἀπατάται, ἐκτὸς ἂν πράξῃ τοῦτο ἐκούσιως· διότι ἡμέραν τινὰ ἐγένετο ἔνοχος μιᾶς κατ'εργαριᾶς. Εὐρῶν ἐν κομδίον, τὸ ἔφερε σπείδων εἰς μίαν πωλήτριαν γλυκισμάτων, τὸ ἀφῆκε νὰ πῆσῃ ἐνώπιόν της, καὶ δῆλως νὰ προσμείνῃ τὴν ἐξακριβῶσιν τοῦ νομίσματος, ἤρπασεν ὁ ἴδιος τὸ καλλίτερον κομμάτι, μεθ' οὗ ἐτρέπη εἰς ταχίστην φυγὴν.

Ὅφελω ἐν τούτοις νὰ προσθέσω ὅτι ὁ κύων μου δὲν συνεθίσεν εἰς τοιαύτας πράξεις· ἀποφεύγει μάλιστα νὰ διαπράξῃ ἐκ νέου τοιαύτην ἀγένειαν, ἀκόμη καὶ ὅταν παρακινῶσιν αὐτὸν παρουσιάζοντες ὠραία κομβία, διότι, ἐκτὸς τῆς πράξεως ἐκείνης, οὐδὲν ἔχει τις νὰ προσάψῃ εἰς τὴν εὐθύτητά του.

Τὸ ζήτημα περὶ τῆς διὰ πηδαλίου κυβερνήσεως ἐνεργειῶν σκαφῶν φαίνεται ὀριστικῶς κεκριμένον. Οἱ Γάλλοι ἀξιωματικοὶ Renard καὶ Krebs ἐπεχείρησαν κατ' αὐτὰς τρίτην ἀεροπορίαν, πληρέστατα ἐπιτυχούσαν. Ἐντὸς 45 λεπτῶν τῆς ὥρας ἀπῆλθον ἐκ τῆς πόλεως Meudon εἰς Billancourt, καὶ ἐπανῆλθον καταβάντες ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημείου. ἐρ' οὗ ἐγένετο ἡ ἀνάβασις. Ἡ ἀεροπορία ἐξετελέσθη μετὰ μαθηματικῆς ἀκριβείας, διότι τὸ σκάφος προέβη κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις, ὑπakoῦσαν εἰς τὴν θέλησιν τοῦ πηδαλιούχου. Ἡ ἔλιξις τοῦ ἀεροπόρου σκάφους τῶν Γάλλων ἀξιωματικῶν ἔχει διάμετρον ἐπὶ μέτρων, ποιῆται δὲ 46 στροφὰς καθ' ἕκαστον λεπτόν.

Ἵπολογίζουσιν ὅτι ὁ Καῖσαρ ἐκυριεύσεν 800 φρούρια καὶ ὑπέταξε 30 ἔθνη, καὶ ὅτι εἰς τὰς διαφόρους μάχας ἃς συνεκρότησεν ἀπωλέσθησαν 3 ἑκατομμύρια ἀνθρώπων.

Ἐκ τῶν μεγίστων ναῶν τοῦ κόσμου ὅλου τὴν πλειέστην δαπάνην ἀπῆτησεν ἡ ἀγία Σοφία, δαπανηθέντων εἰς τὴν οἰκοδομὴν αὐτῆς 3,000 κεντηναρίων χρυσοῦ, ἤτοι 360,000,000 δραχ., ἐνῶ διὰ τὸν ἐν Ῥώμῃ ναὸν τοῦ ἀγίου Πέτρου ἐδαπανήθησαν μόνον 300,000,000. Καὶ ὅμως, ἐνῶ ἡ ἀνοικοδόμησις τοῦ ναοῦ ἐκείνου ἀπῆτησεν 120 ὅλα ἔτη, ἡ τῆς ἀγίας Σοφίας συνετελέσθη ἐντὸς 5 ἐνιαυτῶν, τρανὸν τοῦτο τεκμήριον τῶν ἀφθόνων μέσων καὶ τῆς μεγάλης ζωτικότητος, ἣν ἐκέκτητο τὸ Βυζαντινὸν κράτος.

Τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Σουλτάνου γενήσεται προσεχῶς ἐν Κωνσταντινουπόλει διεθνῆς ἐκθεσις ἱππων. Κατὰ τὸν «Φάρον τοῦ Βοσπόρου» τὸ ὑπουργεῖον τοῦ Ἐμπορίου λαμβάνει πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὰ κατάλληλα μέτρα καὶ ἀπῆλθον ἤδη εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς ἐφημερίδας πρὸς δημοσίευσιν τὸν αὐτοκρατορικὸν ἱρα δὲ τὸν διατάσσοντα τὴν ἐκθεσιν ταύτην.

Τὴν σημαντικότητά τῆς ἐν Λονδίῳ συγκεντρωμένης ἐμπορικῆς κινήσεως μαρτυρεῖ καὶ τοῦτο τὸ

γεγονός, ὅτι ἐν τῷ Ἄστει, τῇ ἐξῆχος ἐμπορικῇ συνοικίᾳ τῆς ἀγγλικῆς πρωτεύουσος, διανεμονται κατὰ πᾶσαν πρῶταν ἐν ἑκατομμύριον ἐπιστολῶν, αἱ ἐν ἕλῳ δὲ τῷ Λονδίῳ καθ' ἑκάστην διανεμόμεναι ἐπιστολαὶ ἀποτελοῦσι πλεόν τοῦ τετάρτου τῶν καθ' ὅλην τὴν Μεγάλῃν Βρετανίαν ἀφικνουμένων. Ἡ Σκωτία δὲν λαμβάνει οὔτε τὰς ἡμίσεις τῶν ἐπιστολῶν, ὅσας λαμβάνει μόνον τὸ Λονδίον, ἡ δὲ Ἰρλανδία οὔτε τὸ τρίτον. Ἀναφέρεται εἰς μόνος οἶκος τοῦ Ἄστειος λαμβάνων τρισχιλίαις ἐπιστολάς καθ' ἑκάστην. Ἡ ὑπέρμετρος αὐτῇ πληθὺς τῶν ἐπιστολῶν εἶνε τοσοῦτω μᾶλλον ἀξιοσημείωτος, καθ' ὅσον τὸ ταχυδρομεῖον ἔχει νῦν σπουδαῖον ἀνταγωνιστὴν ἐν τῇ ἐμπορικῇ ἀνταποκρίσει τὸ τηλεγραφικὸν σύρμα.

Οἱ λύκοι ἐν Γαλλίᾳ. Ὁ ἐπὶ τῆς Γεωργίας ὑπουργὸς ἐν Γαλλίᾳ ἐδημοσίευσεν στατιστικὴν τῶν λύκων, οἵτινες ἐφρονεῖθησαν κατὰ τὸ 1883, καὶ τῶν ἀμοιβῶν, αἵτινες ἐχορηγήθησαν κατὰ τὰ νόμιμα εἰς τοὺς φονεύσαντας αὐτούς. Κατεστράφησαν 1308 λύκοι, ἐδαπανήθησαν δὲ πρὸς τοῦτο 103,720 δραχμαί. Ἐκ τῶν καταστραφέντων λύκοι καὶ λύκαιναι ὑπελογίσθησαν 774, ἔγκυοι λύκαιναι 32, καὶ 493 λυκαίδες.

Ταχυδακτυλογράφος ἐπεδείκνυε τὴν τέχνην του εἰς τινὰ ὀμήγηρον ὑπαίθριον βλέπων δὲ ὅτι τὸ ἀκροατήριον δὲν ἔχειροκρότει αὐτόν, διέκοψεν αἰφνιδίως τὴν παράστασιν καὶ ἀπῆλθε λέγων· — Ἀφοῦ ἐκεῖνο ποῦ δὲν τοὺς κοστίζει τίποτε μοῦ ἀρνοῦνται, πῶς εἰμπορῶ νὰ ἐλπίζω ὅτι θὰ συναῶω ἀπ' αὐτοὺς καὶ χρήματα;

Αἱ λαμπρότεροι σελίδες τῆς ιστορίας τῶν γραμμῶν, τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν εἶνε συνήθως αἱ τραγικώτεραι· πάσαι καθόλου μαρτυροῦσιν, ὅτι ἡ παραγωγισθεῖσα ἀξία τοῦ ποιητοῦ, τοῦ καλλιτέχου, τοῦ φιλοσόφου ἐδέησε νὰ περιμείνῃ, ἄχρις οὗ οἱ μωροὶ καὶ οἱ βάρσκανοι, ἐξαντληθέντες, ἐφιμώθησαν. Τότε δὲ ἀνίσταται ἐκ βαθείας νυκτὸς ἡ ἀξία, ὡς μορμολυκεῖον, καὶ λαμβάνει ἐπὶ τέλους τὴν πρέπουσαν αὐτῇ θέσιν, τοῦλάχιστον ὡς σκιά.

Προξενήτρια. — Σὰς ἡῦρα μία νύφη, κύριε Κ. Ἔχει προῖκα 30,000 φράγκα.

— Ἀφῆσάτέ με ἦτοχον, σὰς παρακαλῶ.
— Ἴσως θέλετε μίαν ἄλλην με 40,000 φράγκα.
— Ὅχι δὲν θέλω.
— Εἶνε μία ἐκ Τουρκίας με 50,000 φράγκα.
— Σὰς τὸ λέγω ἀπαξ διὰ παντός. Δὲν ζητῶ χρήματα· ζητῶ ἔρωτα.
— Ἔχω καὶ μίαν με ἔρωτα!

Κύριός τις μετὰ τῆς συζύγου του πρόκειται νὰ διέλθωσι ξυλίην σαθρὰν γέφυραν ἄνω βαθέος ποταμοῦ:
— Πέρασε πρώτα σύ, γυναῖκα, νὰ ἰδῶ ἂν βαστᾷ τὸ γεφύρι.

Πρὸ τῆς θυρίδος τῶν εἰσιτηρίων σιδηροδρόμου:
— Κύριε... παρακαλῶ, ἐλάματε λάθος εἰς τὰ βέστα.
— Ὅχι δά, σωστὰ σὰς τὰ ἔδωσα, σεῖς θὰ ἐχάσατε τίποτε... ξεφορτωθῆτέ με...
— Δὲν ἐγνώθ, κύριε, ὅτι μοῦ ἐδώσατε ὀλιγώτερα, μοὶ ἐδώσατε πέντε δραχμάς περὶ σὸ τερα... Χαίρετε.